СОДРЖИНА

ТРГОВИЈА И ДДВ

- **Интервентни мерки во трговијата и снабдувањето со енергенси и храна....................................5**

НАДОМЕСТОЦИ ОД ПЛАТА

- **Пресметка на платата кај самостојни вршители на дејност.......................................19**

ДАНОК НА ДОХОД

- **Пресметување и плаќање на месечни аконтации на данокот на доход од самостојна дејност во 2022 година кај самостојните вршители на дејност...........32**

ПРАВО И ЛЕГИСЛАТИВА

- **Здруженија и фондации..38**

ПЛАТИ И НАДОМЕСТОЦИ

- **Плати за месец Март 2022 година…......................................50**

ТЕКОВНИ ИНФОРМАЦИИ

- **Валоризациони коефициенти за пресметување на платите од поранешните години за утврдување на пензиска основа на ниво на платите од 2021 година, за пензиите остварени во 2022 година………………………..…...71**
- **Коефициент на МДБ за Февруари 2022 година….................76**
- **Коефициент на пораст на цените за Февруари 2022….........77**
- **Цени на гориво………………...79**
- **Референтна каматна стапка за период од 01.01 до 30.06.2022 година...91**
- **Курсни листи 93**
- **Рокови за поднесување во Март 2022 година ……………..101**

***ПРАШАЊА И ОДГОВОРИ*..104**

ТРГОВИЈА И ДДВ

дипл.економист Ромео Костадинов

ИНТЕРВЕНТНИ МЕРКИ ВО ТРГОВИЈАТА И СНАБДУВАЊЕТО СО ЕНЕРГЕНСИ И ХРАНА

Промени во регулативата за ДДВ, трговски маржи и оперативни трошоци предизвикани од нарушувањата на светскиот пазар на енергенси и прехранбени производи се извршени за елиминирање на штетните последици за населението и корисниците правни лица.

ВОВЕД

Со нарушувањата на воспоставената рамнотежа во сферата на глобалните трговски односи, предизвикани со рестрикциите поради COVID-19 и воениот конфликт на европско тло, се пристапи кон нормативно регулирање на пазарот и пазарните механизми, односно цените на одредени производи.

Зафаќањата во сферата на пазарот и пазарните механизми се изврши на 2 полиња, преку фискалната област и преку директно ограничување на понудата и побарувачката.

Во фискалната сфера со намалување или целосно ослободување од акциза и ДДВ, се направи обид за влијание врз цените на енергенсите и основните прехранбени артикли за нивно стабилизирање, замрзнување, односно намалување.

Вториот директен зафат за замрзнување на цените, намалување на одредени маржи или нивно фиксирање, требаше да оневозможи поголеми шпекулативни зафати од трговски карактер и стабилизирање на понудата / побарувачката на соодветните артикли.

1. ИЗМЕНИ ВО РЕГУЛАТИВАТА ЗА ДДВ ЗА МЕСТОТО НА ПРОМЕТ

Местото на промет од аспект на пресметувањето и плаќањето на ДДВ-то, се одредува спрема видот на прометот и географската положба на примателот / испраќачот.

Во поглед на трансферот на добрата, одредени промети се определуваат спрема местото на отпочнување на превозот, како и местото на монтажа, кога станува збор за фискални средства.

Прометот со енергенси преку системите на пренос и дистрибуција, како специфични видови на промет, се новозастапени во одредбите при определувањето на местото на промет, со последните измени.

Во Законот за данокот на додадена вредност („Службен весник на Република Македонија" 44/99...198/18 и „Службен весник на РСМ" 98/19...163/21), со измени на членот 13, се допрецизираа одредбите со кои се дефинира и одредува местото на промет, од аспект на ДДВ.

Согласно одредбите од член 13 став 1 за место на прометот на добра, се смета:

1. Местото каде што доброто се наоѓа во времето на прометот, кога доброто не се превезува или испраќа;

2. Местото каде што доброто се наоѓа кога започнува превозот или испраќањето, во случај кога доброто се превезува или испраќа од страна на испорачателот, примателот или од страна на трето лице;

3. Местото каде што доброто се монтира или инсталира во случаите кога доброто се монтира или инсталира од страна на испорачателот или од друго лице во негово име;

4. Местото каде што оданочивиот трговец има седиште на стопанската дејност или подружница за кој се снабдува доброто или во отсуство на место или подружница, местото каде тој има своја постојана адреса или обично престојува/постојано живеалиште или престојувалиште во случај на промет со природен гас и електрична енергија преку систем за пренос и систем за дистрибуција, сместени во територијата на земјата или прометот со топлинска енергија или енергија за разладување преку мрежи за греење или разладување до оданочив трговец и

5. Местото каде што примателот на доброто ги користи добрата во случај на промет со природен гас и електрична енергија преку систем за пренос и систем за дистрибуција сместени во територијата на земјата или енергија за разладување преку мрежи за греење или разладување, којшто промет не е опфатен со одредбите од член 13 став 1 точка 4.

Оданочив трговец од член 13 став 1 точка 4 е лице регистрирано за цели на данокот на додадена вредност кое купува електрична енергија, природен гас, топлинска енергија или енергија за разладување, **заради натамошна продажба** и чија потрошувачка на таквата енергија за сопствени потреби е занемарлива.

Во случај кога целата или дел од електричната енергија, гасот, топлинската енергија или енергијата за разладување не се потроши од примателот на истата, непотрошените добра се сметаат дека се искористени и потрошени во местото каде што примателот на доброто има вистинско седиште или подружница, каде што се испорачани добрата. Доколку такво место не постои, примателот на добрата се смета дека ги користел и ги потрошил добрата во местото каде што тој има своја постојана адреса или престојува/постојано живеалиште или престојувалиште.

2. ОСЛОБОДУВАЊЕ ОД ДДВ ЗА ХРАНА ДО 31.05.2022

По исклучок на одредбите од членовите 29 и 30 од Законот за ДДВ, во услови на големи природни непогоди или епидемии во РС Македонија, на прогласена воена состојба, на утврдено постоење на вонредна состојба или при одлука за постоење на кризна состојба, кога настанале или можат да настанат пореметувања во снабдувањето на населението или пореметувања во други области кои го загрозуваат животот и здравјето на луѓето, пореметувања на домашниот пазар, поради недостаток на стоки, неопходно потребни за производство, преработка и за животот и здравјето на луѓето, како и во услови на потреба за обезбедување на производи и суровини, кои се од посебно стратешко значење за Република Северна Македонија, се ослободува од данок на додадена вредност, прометот на производи за човечка исхрана.

Владата на Република Северна Македонија на предлог на министерот за Финансии, поблиску ги определува видот на добрата, кои ќе бидат ослободени од ДДВ како и временскиот

период на ослободувањето од плаќање на данокот на додадена вредност на добрата.

Со донесување на Одлуката за определување на видот на добрата и временскиот период на ослободување од плаќањето на ДДВ во земјата со право на одбивка на претходниот данок ("Службен весник на РСМ" 58/22 и 64/22), се реализира ослободувањето од ДДВ за одредени прехранбени артикли.

Одлуката стапи на сила на 17.03.2022 година, а ќе се применува до 31.03.2022 година.

3. ОДЛУКА ЗА ХРАНА ОСЛОБОДЕНА ОД ДДВ

Врз основа на измените од Законот за ДДВ, Министерот за финансии со донесување на Одлуката за ослободување на одделни производи за човечка исхрана, ја затвори законската рамка за примена на ослободувањето од ДДВ.

Со одлуката поблиску се определува видот на производите за човечка исхрана, кои се ослободени од данокот на додадена вредност во земјата, со право на одбивка на претходниот данок, како и временскиот период на ослободувањето од плаќање на данокот на додадена вредност во услови на постоење на можност од настанување на пореметување во снабдувањето на населението.

Производите за човечка исхрана кои се ослободени од данокот на додадена вредност во земјата со право на одбивка на претходниот данок се распоредени во следниве тарифни броеви/подброеви/ознаки/глави од Царинската тарифа:

Реден број	**Глава/тарифен број/подброј/ ознака**	**Наименување на стоките според Номенклатурата на царинската тарифа**
(1)	(2)	(3)
1	1905 90 30 00	Леб без содржина на додаден мед, јајца, сирење или овошје и со содржина во сува состојба на шеќер не поголема од 5% по маса и на маснотии не поголема од 5% по маса
2	1701 99 10 00	Бел шеќер
3	Ex.1101	Брашно од пченица или на полица *тип 400 и тип 500

4	1512 19 90 00	Масло од сончоглед или шафраника и нивни фракции: Друго: Друго
5	Ex.0401 20	Млеко и павлака, неконцентрирани и без додаден шеќер и други материи за засладување:со содржина на маснотија што надминува 1% но не надминува 6% по маса *кравјо млеко со маснотии од 2,8%, 3,2% и 3,5%
6	Глава 2	Месо и други кланични производи за јадење
7	Ex. 1006 30	Ориз полубланширан или полубланширан, полиран или неполиран или глазиран * бел ориз
8	0407 21 00 00	Други свежи јајца од живина Gallus domesticus

Субјектите кои на 17.03.2022 година, имаат залихи на прехранбени производи кои се предмет на ослободување од ДДВ согласно Одлуката, задолжително треба да извршат прекнижување и намалување на вредноста на залихите за вкалкулираниот ДДВ.

Намалувањето се врши доколку залихите во книговодствената евиденција се водат по продажни цени со вкалкулиран ДДВ.

Вредноста на конто 664 (п), се анулира на товар на контото 663 (д). По извршеното прокнижување ведноста на 664 (п) на 17.03.2022 година треба да изнесува “0” (нула) денари и понатамошно задолжување на 664 (п) не се врши се до последниот ден на примена на Одлуката, за залихите на стоките наведени во Одлуката.

4. ОСЛОБОДУВАЊА ПРИ УВОЗ

Согласно одредбите од член 27 од Законот за ДДВ се ослободува од данок на додадена вредност, увозот на следните добра:

1) добра чиј промет е ослободен од данок на додадена вредност во земјата според членовите 23 и 24 точки 6, 7, 8 и член 24-г од законот за ДДВ;

2) добра кои во рамките на транзитна царинска постапка, се движат од едно до друго место во царинското подрачје на Република Македонија;

3) добра кои повторно се увезуваат во непроменета состојба, како при нивниот привремен извоз;

4) добра кои се увезуваат:

а) од страна на шефови на странски држави и претставници на шефови на странски држави во посебни мисии, како и членовите на нивната придружба, за нивни службени потреби и за лична употреба,

б) од страна на меѓународни и меѓудржавни организации со седиште во Република Македонија, односно нивни претставништва во Република Македонија, во време на вршење на својата дејност во Република Македонија, за нивни службени потреби,

в) од страна на дипломатски и конзуларни претставништва на странски држави во Република Македонија, за нивни службени потреби,

г) од страна на шефови на странски дипломатски претставништва во Република Македонија и членовите на нивните потесни семејства, за нивна лична употреба,

д) од страна на дипломатскиот персонал на странските дипломатски претставништва во Република Македонија и членовите на нивните потесни семејства, за нивна лична употреба,

ѓ) од страна на конзуларниот персонал на странските конзуларни претставништва во Република Македонија и членовите на нивните потесни семејства, за нивна лична употреба и

е) од страна на персоналот на странските дипломатски и конзуларни претставништва во Република Македонија, за предмети за домаќинство увезени во рок од 12 месеца од денот на нивното доаѓање во Република Македонија.

5) Природен гас и електрична енергија преку систем за пренос.

Ослободувањето од член 27 став 1 точка 4 не може да го користат државјани на Република Македонија, ниту странски државјани со одобрен постојан престој во Република Македонија.

За ослободување од данок на додадена вредност за добрата од член 27 став 1 точка 4 се применуваат царинските прописи со кои се одредуваат критериумите и начинот на спроведување на ослободување од увозни давачки како и видот, количината и намената на добрата, кои можат да се ослободат од увозните давачки.

Добрата кои се ослободени од ДДВ согласно член 27 став 1 точка 4 **не смеат во рок од три години,** од денот на увозот, **да се отуѓуваат**, без да се плати данокот на додадена вредност.

5. ПОВЛАСТЕНА ДДВ СТАПКА ПРИ УВОЗ НА ЕНЕРГЕНТИ ОД 10%

По исклучок на одредбите од членот 29 од законот за ДДВ, во услови на големи природни непогоди или епидемии во РС Македонија, на прогласена воена состојба, на утврдено постоење на вонредна состојба или при одлука за постоење на кризна состојба, кога настанале или можат да настанат пореметувања во снабдувањето на населението или пореметувања во други области, кои го загрозуваат животот и здравјето на луѓето, пореметувања на домашниот пазар поради недостаток на стоки, неопходно потребни за производство, преработка и за животот и здравјето на луѓето, како и во услови на потреба за обезбедување на производи и суровини, кои се од посебно стратешко значење за РС Македонија, повластената даночна стапка од 10% се применува врз прометот и увозот на енергенти.

Со измените на Законот за ДДВ, електричната енергија за домаќинствата продолжува да се оданочува со повластена ДДВ стапка од 5% до 31.12.2022 година.

Почнувајќи од 01.01.2023 година до 30.06.2023 година, електричната енергија за домаќинствата, ќе се оданочува со повластена стапка од 10%.

6. НАМАЛЕНА ДДВ СТАПКА ОД 18 НА 10% ЗА ЕНЕРГЕНСИ

Со Одлуката за определување на енергентите за кои се применува повластена даночна стапка од 10% поблиску се определуваат видот на енергентите и временскиот период на примена на повластената даночна стапка во услови на постоење на можност од настанување на пореметување во снабдувањето на населението.

Енергентите, за кои се применува повластената стапка на ДДВ од 10% се распоредени во следниветарифни броеви/подброеви/ознаки/глави од Царинската тарифа:

Реден број	Главен тарифен број/подброј /ознака	Наименување на стоките според Номенклатурата на Царинската тарифа
(1)	(2)	(3)
1	2710124500	Со октански број (RON) од 95 или поголем, но помал од 98
2	2710124900	Со октански број (RON) од 98 или поголем
3	2710194300	Со содржина на сулфур што не надминува 0,001% по маса
4	2710194600	Со содржина на сулфур што надминува 0,001% по маса, но не надминува 0,002% по маса
5	2710194700	Со содржина на сулфур што надминува 0,002% по маса, но не надминува 0,1% по маса
6	2710194800	Со содржина на сулфур што не надминува 0,1% по маса
7	2710201100	Гасни масла: со содржина на сулфур што не надминува 0,001% по маса
8	2710201600	Гасни масла: со содржина на сулфур што надминува 0,001% по маса, но не надминува 0,1% по маса
9	2710201900	Гасни масла: со содржина на сулфур што не надминува 0,1% по маса
10	2711121100	За употреба како погонско или енергетско гориво
11	2711129400	Нафтени гасови и други гасовити јаглеводороди: со чистота што надминува 90%, но помала од 99%
12	2711129700	Нафтени гасови и други гасовити јаглеводороди: - Друго
13	2711139100	За други намени: Со чистота што надминува од 90%, нопомала од 95%

14	2711139700	- Друго
15	2711190000	- Друго
16	2711290000	Во гасовита состојба: друго

7. ПОСЕБНИ УСЛОВИ ЗА ТРГУВАЊЕ ОД 09.03 ДО 31.05.2022 ГОДИНА

Вториот сет мерки за стабилизирање на понудата и побарувачката за одредени артикли од прехранбен вид, се применува за вообичаени прехранбени производи, кои имаат најголема застапеност во исхраната на населението.

Во "Службен весник на РС Македонија", 51/2022 година, се објави новата Одлука за посебни услови за трговијата на одделни стоки, **која стапува на сила на 9 март/2022 година.**

Со оваа одлука се определува највисоката трговска (профитна) маржа, како посебен услов во трговијата за следните стоки:

- леб бел и полубел (цел и сечен на парчиња);
- сончогледово масло за јадење (без ладно цедено масло);
- брашно од пченица – тип 400 и тип 500;
- шеќер бел конзумен;
- трајно кравјо млеко со масленост од 2,8%, 3,2% и 3,5%;
- свежо месо;
- сувомеснати производи - салама (посебна и паризер од свинско, пилешко и говедско), виршли (пилешки, свински, јунешки) и колбаси (пилешки, свински и говедски) со додатоци во нив;
- сирење бело кравјо и сирење бело мешано кравјо и овчо;
- урда кравја;
- македонски ориз бел;
- јајца од кокошка и
- шпагети и макарони од мека и дурум пченица.

Највисоката трговска маржа за наведените стоки за сите трговски друштва и трговци поединци кои учествуваат во трговскиот ланец во трговијата на големо се утврдува во вкупен износ до 4% на продажната цена пресметана во трговијата на големо, односно во вкупен износ до 3% на продажната цена пресметана во трговијата на мало.

Производителите кои ги произведуваат стоките, се опфатени во трговскиот ланец на трговијата на големо и истите се во сетот од субјектите кои можат да продаваат со ограничена маржа.

Во продажната цена на трговијата на големо и трговијата на мало, се вклучени сите производствени и оперативни трошоци, кои јасно ќе бидат искажани при формирањето на продажната цена за наведените стоки.

За следните стоки:

- шеќер бел конзумен;
- трајно кравјо млеко со масленост од 2,8%, 3,2% и 3,5%;
- свежо месо;
- сувомеснати производи - салама (посебна и паризер од свинско, пилешко и говедско), виршли (пилешки, свински, јунешки) и колбаси (пилешки, свински и говедски) со додатоци во нив;
- сирење бело кравјо и сирење бело мешано кравјо и овчо;
- урда кравја;
- македонски ориз бел;
- јајца од кокошка и
- шпагети и макарони од мека и дурум пченица;

се признаваат оперативни трошоци во висина **до 20%** од набавната цена во трговијата на големо, односно **до 15%** од набавната цена во трговијата на мало.“

Стоките утврдени со алинеите 1, 2 и 3:

- леб бел и полубел (цел и сечен на парчиња);
- сончогледово масло за јадење (без ладно цедено масло);
- брашно од пченица – тип 400 и тип 500;

ќе се продаваат во трговијата на мало по набавна цена, **без трговска (профитна) маржа**.

За наведените групи на стоки не се пресметува и одобрува рабат и надоместоци кои трговецот на мало ги наплаќа од трговецот на големо и тоа за рекламирање и за изложување на стоките на рафтови односно полици (примарни и секундарни позиции).

Заради усогласување со одредбите од Одлуката, се склучуваат анекси кон склучените годишни договори за продажба во трговскиот ланец помеѓу добавувачите (трговците на големо) и купувачите (трговците на мало), или се склучуваат нови договори.

Највисоката трговска (профитна) маржа на стоките ќе се применува до 31 мај 2022 година.

8. ОПЕРАТИВНИ ТРОШОЦИ И МАРЖА ВО ТРГОВИЈАТА НА ГОЛЕМО И МАЛО И НИВНО УТВРДУВАЊЕ

Врз основа на Одлуката за ограничување и исклучување на маржата при промет на прехранбени производи во прометот од трговијата на големо и мало, идентификуваме 2 типа на производи/стоки, кои можат да се продаваат со маржа и една група на производи во трговија на мало, без трговска маржа.

1. Производи и стоки **без маржа во трговија на мало од 09.03.2022 и ДДВ од 17.03.2022 година (проширена листа од 01.04.2022 за тип 500).**

1. леб бел и полубел (цел и сечен на парчиња);

2. сончогледово масло за јадење (без ладно цедено масло);

3. брашно од пченица – тип 400 и тип 500;

Стоките утврдени во точките 1, 2 и 3 (од член 1 став 1 алинеи 1, 2 и 3 од Одлуката), ќе се продаваат во трговијата на мало по набавна цена, без трговска (профитна) маржа.

Продажна цена = Набавна цена

2. Производи и стоки во **трговијата на мало** кои се продаваат со ограничена највисока **вкупна трговска (профитна) маржа од 3% од 09.03.2022 година, со вклучени производствени и максимум 15% оперативни трошоци.**

1. шеќер бел конзумен;
2. трајно кравјо млеко со масленост од 2,8%, 3,2% и 3,5%;
3. свежо месо;
4. сувомеснати производи – салама (посебна и паризер од свинско, пилешко и говедско), виршли (пилешки, свински, јунешки) и колбаси (пилешки, свински и говедски) со додатоци во нив;
5. сирење бело кравјо и сирење бело мешано кравјо и овчо;
6. урда кравја;
7. македонски ориз бел; 8 - јајца од кокошка и
9. шпагети и макарони од мека и дурум пченица.

Пресметка на маржа:

(Продажна цена - ДДВ) х 3% = вкупна профитна маржа;

Продажна (цена) = Набавна цена + Оперативни трошоци + Маржа + ДДВ

Пресметка на маржа

Маржа = Продажна цена х 3%
Оперативни трошоци = Набавна вредност (цена) х 15% максимум

Продажна цена = Набавна цена + Оперативни трошоци + Маржа + ДДВ

3. Производи и стоки во **трговијата на големо** кои се продаваат со ограничена највисока **вкупна трговска (профитна) маржа од 4% од 09.03.2022 година, со вклучени производствени и оперативни трошоци (максимум 20% оперативни трошоци од 01.04.2022 година).**

Трговскиот ланец на **трговијата на големо** ги вклучува сите трговски друштва и трговци поединци и производителите кои ги произведуваат стоките, кои се предмет на промет и се опфатени со Одлуката, за следните:

1. леб бел и полубел (цел и сечен на парчиња);
2. сончогледово масло за јадење (без ладно цедено масло);
3. брашно од пченица – тип 400 и тип 500;

4. шеќер бел конзумен;
5. трајно кравјо млеко со масленост од 2,8%, 3,2% и 3,5%;
6. свежо месо;
7. сувомеснати производи – салама (посебна и пари зер од свинско, пилешко и говедско), виршли (пилешки, свински, јунешки) и колбаси (пилешки, свински и говедски) со додатоци во нив;
8. сирење бело кравјо и сирење бело мешано кравјо и овчо;
9. урда кравја;
10. македонски ориз бел;
11. јајца од кокошка и
12. шпагети и макарони од мека и дурум пченица.

Пресметка на маржа:

(Продажна цена - ДДВ) х 4% = вкупна профитна маржа

Пресметка на продажна цена:

Маржа = (Продажна цена - ДДВ) х 4% Оперативни трошоци = Набавна цена х 20% максимум

8.1. Утврдување на оперативните трошоци

По утврдувањето на максималниот износ на признати оперативни трошоци, се пристапува кон пресметка на оперативните реални трошоци, кои треба да се додадат на набавната цена и маржата (за дозволените стоки), за да се формира продажната цена и вредност.

Пресметка на маржа:

(Продажна цена - ДДВ) х 4% = вкупна профитна маржа;

Продажна (цена) = Набавна цена + Оперативни трошоци + Маржа + ДДВ:

Набавна (цена) вредност = Трошоци за набавка;

Оперативни трошоци = трошоците за плата на продажно комерцијален сектор, трошоците за струја, вода и други комунални услуги за продажните објекти.

Утврдување на оперативни трошоци:

Збир на оперативни трошоци за претходен месец
%ОТ = --
Вкупна набавна вредност на залихи

ОТ = Набавна вредност на залиха (на маржирани артикли) x %ОТ

Пресметана стапка на 4% = 3,8462%

Пример: Правниот субјект за месец Февруари 2022 година има утврдено вкупни оперативни трошоци од 2.700.000 МКД. Вредноста на стоките расположиви за продажба за месец февруари се утврдени од почетните залихи на 01.02.2022 со додавање на вкупно набавените стоки од 01.02 до 28.02.2022 (54.000.000 почетни залихи + 111.000.000 новонабавени стоки = 165.000.000 расположиви залихи за продажба во месец февруари.

ОТ за II 2022
%ОТ = -------------------------- x 100
Залихи за II 2022

27.000.000
%ОТ =-------------------- -x 100
165.000.000

= 0.1636 x 100 = 16,36%

Доколку трговецот врши трговска дејност трговија на мало максималниот процент на ОТ кој може да го земе при утврдување на стоките изнесува 15% (бидејќи неговиот процент од 16,36% е повисок од максимално дозволениот.

Кај трговецот на големо 16,36% се дозволените ОТ за вкалкулирање во цените на стоките.

Процентот се применува на набавната вредност на артиклите кои се во групата на максимирани признаени оперативни трошоци.

НАДОМЕСТОЦИ ОД ПЛАТА

дипл.економист Јулија Минковска

ПРЕСМЕТКА НА ПЛАТАТА КАЈ САМОСТОЈНИ ВРШИТЕЛИ НА ДЕЈНОСТ

Пресметка на платата кај самостојните вршители на дејност се врши согласно Законот за данок на личен доход ("Службен весник на РСМ" 241/18; 275/19; 290/20; 85/21), Законот за придонеси од задолжително социјално осигурување ("Службен весник на РСМ" 142/08...120/18; 247/18), Законот за работни односи ("Службен весник на РСМ" 62/05...267/20; 151/21; 288/21) и други подзаконски акти.

ВОВЕД

Самовработено лице е физичко лице кое врши самостојна економска дејност или професионална и друга интелектуална услуга, од која остварува доход.

Под доход од самостојна дејност, се смета доходот остварен од:

- **Стопанска дејност** во кој се подразбира доход од (***производна, услужна, трговска, угостителска, превозничка и друга слична дејноост).***
- **Професионални и други интелектуални услуги** во кој се подрабира доход од (***здравствена, стоматолошка, ветеринарна, адвокатска, нотарска, консултантска, сметководствена, ревизорска, проценителска, инженериска, архитектонска, новинарска, спортска, културна и друга интелектуална дејност).***

- **Доход од земјоделска дејност** кој се подразбира доходот од (***производство, доработка, преработка и пласман на сопствени земјоделски производи, како и одгле-дување на добиток и други стопанско-корисни животни и плас-ман на нивните производи) и***
- ***Доход од други дејности, чија трајна цел е оства-рување на доход.***

1. ОБВРЗНИК И ОСНОВА ЗА ПРЕСМЕТКА НА ДАНОК НА ДОХОД ОД САМОСТОЈНА ДЕЈНОСТ

Согласно член 20 од Законот за Данок на личен доход, ***(во продолжение Законот),*** **Обврзник** на данокот на доход од самостојна дејност е:

- ***Трговец поединец;***
- ***Физичко лице кое врши земјоделска дејност;***
- ***Лице кое врши занаетчиска дејност и***
- **Лице кое врши услуги, кое остварува доход од вршење самостојна дејност.**

НАПОМЕНА: Обврзникот на данокот на доход, се запишува во соодветен регистар за вршење дејност.

Ако повеќе физички лица, остваруваат доход со заед-ничко вршење на дејност, секое од нив е обврзник на данокот на доход за делот од доходот, што му припаѓа, според Договорот за заедничко вршење на дејност.

Ако со договорот не е утврдено нивното учество, за ут-врдување на даночната основа, се смета дека доходот се дели на еднакви делови.

На висината на даночната обврска на физичкото лице за делот од доходот, нема влијание фактот дали доходот од заедничкото вршење на дејност е распределен или не.

Основа за пресметување на данокот на доход од самостојна дејност е ***разликата меѓу вкупните приходи и вкупните расходи на обврзникот, зголемена за неприз-наените расходи за даночни цели.***

2. ОБВРЗНИЦИ ЗА ПЛАЌАЊЕ ПРЕСМЕТКА И УПЛАТА НА ПРИДОНЕСИ ОД ПЛАТА КАЈ САМОСТОЈНИТЕ ВРШИТЕЛИ НА ДЕЈНОСТ

Согласно Законот за работни односи, самовработеното лице не остварува плата и не може да има статус како и останатите вработени кај него и ***затоа во Даночниот биланс платите за нив не претставуваат даночно признат расход.***

Доколку со МПИН пријавата, покрај за неговите вработени се исплаќа плата и за самостојниот вршител на дејност, ***истата е даночно непризнат расход***.

2.1. Обврзници за плаќање на придонеси

Согласно член 7 став 1 точка 5, член 10 став 1 точка 3 и член 12 став 1 точка 1 од Законот за придонеси од социјално осигурување, ***САМОВРАБОТЕНОТО ЛИЦЕ ОБВРЗНИК ЗА ПЛАЌАЊЕ*** на придонес за:

- **Задолжително ПИО;**
- **Задолжително здравствено осигурување и**
- **Дополнителен придонес за задолжително здравствено осигурување, во случај на повреда на работа и професионално заболување.**

НАПОМЕНА: Самовработеното лице – Сопственикот (*физичко лице кое врши самостојна Економска или професионална и друга Интелектуална дејност*), не е обврзано за себе да пресметува и плаќа ПРИДОНЕС ЗА ВРАБОТУВАЊЕ.

Самостојниот вршител на дејност, **за своите вработени** лица, има обврска да плаќа придонес за:

- **Задолжително ПИО,**
- **Задолжително здравствено осигурување;**
- **Дополнителен придонес за задолжително здравствено осигурување во случај на повреда на работа и професионално заболување и**
- **Придонес за вработување.**

2.2. Обврзници за пресметка и уплата на придонеси

Согласно член 13 став 1 точка 2 од Законот за придонеси од социјално осигурување, ***САМОВРАБОТЕНОТО ЛИЦЕ само за себе е ОБВРЗНИК ЗА ПРЕСМЕТКА И УПЛАТА НА*** придонес за:

- **Задолжително ПИО;**
- **Задолжително здравствено осигурување и**
- **Дополнителен придонес за задолжително здравствено осигурување во случај на повреда на работа и професионално заболување.**

2.3. Основици за пресметување на придонеси

2.3.1. Основица за пресметка и плаќање на придонеси во ПРВАТА година на отпочнување на вршење на дејност

Согласно член 14 став 1 точка 14 алинеа 7 од Законот, **ОСНОВИЦА** за пресметка и плаќање на придонесите **за самостојните вршители** на економска дејност, како и вршителите на професионална и друга интелектуална дејност **до истекот на првата календарска година** во која започнале со вршење на дејност, претставува **50%** од просечно исплатената месечна плата по работник во Република Македонија, **објавена во јануари во тековната година**, која изнесува:

21.755,00 денари (43.509,00 x 50%)

Наведената основица се применува од причина што во првата година на отпочнување на дејноста немаат податоци за остварениот месечен нето приход.

Доколку вршителите на самостојна дејност ***започнале да ја вршат дејноста во 2022 година,*** придонесите за ПИО и здравство, ги плаќаат на следните основици:

- ***Самовработени лица–вршител на економска дејност*** (*занаетчии, таксисти и други*) ***21.755,00***
- ***Самовработени лица–вршител на професионална и друга интелектуална дејноист*** (*адвокати, нотари, извршители и други*) ***21.755,00***

ПРИМЕР: Самостоен вршител на дејност – **НОТАР,** отпочнал со вршење на дејност во **МАРТ/2022 година**.

ПРЕСМЕТКА:

1. Најниска месечна основа за придонеси	**21.755,00**
2. Придонес за ПИО (21.755 x 18,8%)	4.090,00
3. Придонес за здравство (21.755 x 7,5)	1.632,00
4. Дополнително здравство (21.755 x 0,5)	109,00
5. Вкупно придонеси	**5.831,00**

НАПОМЕНА: На основица од 21.755,00 денари, самостојниот вршител на дејност, ќе плаќа Месечни аконтации заклучно со 31 Декември/2022 година.

2.3.2. Основица за пресметување на придонес за пензиско и здравствено осигурување

Согласно член 14 став 1 точка 4 од Законот за придонеси, ***Основица*** за пресметка и плаќање на придонеси за пензиско и инвалидско осигурување и здравствено осигурување, претставува ***МЕСЕЧНАТА АКОНТАЦИЈА на НЕТО ПРИХОДОТ, односно на паушално утврдениот Нето приход на кој се плаќа данокот,*** кој се добива кога Основата за пресметување на данокот ***(износ искажан во р.бр. VI АОП – 28)** од Годишниот даночен биланс за Данок на доход – Образец „ДЛД - ДБ“*, од последната годишна сметка ***ќе се подели со месеците во кои работел*** вршителот на самостојна дејност.

2.3.2.1. Пресметка на придонеси кај самостоен вршител на економска дејност (*таксисти, занаетчии и други*)

ПРИМЕР: Самостоен вршител на дејност – ***занаетчија,*** врз основа на Годишниот даночен биланс (***Образец ДЛД –ДБ)*** за 2021 на ***(АОП – 28), остварил нето приход од*** **200.000,00** денари.

ПРЕСМЕТКА:

1. Нето приход (годишен) ***АОП – 28 од (ДЛД-ДБ)***	200.000,00
2. Месеци на работење во 2021 г.	9
3. Месечна основа за придонеси (1:12)	22.222,00
4. Најниска месечна основа за придонеси	**21.755,00**
5. Основа за пресметка на придонеси	**22.222,00**
6. Придонес за ПИО (22.222 x 18,8%)	4.178,00
7. Придонес за здравство (22.222 x 7,5)	1.667,00
8. Дополнително здравство (22.222 x 0,5)	111,00
9. Вкупно придонеси (6 + 7 + 8)	**5.956,00**

2.3.2.1.1. ПОПОЛНУВАЊЕ на Образец МПИН – кај вршители на економска дејност

Во Образецот **МПИН** за самовработеното лице, кое се занимава со економска дејност ***(таксисити, занаетчии и други),*** се внесуваат следните податоци:

- **На поле 1.4 –** ***Вид на обврзник*** за пресметка и уплата на придонеси се внесува:
  Шифра 112 - С*амовработено лице кое врши самостојна економска дејност.*
- **Полињата 3.44, 3.45** и **3.46** за Данок на доход и за придонес за вработување ***не се пополнуваат.***
- **Во полето 3.31** – Ефективна плата за самовработено лице **се пополнува со нула (0)**, а во
- **Поле 3.17б** – Шифра за ослободување од плаќање на придонеси и данок на доход се внесува:

Шифрата 001 - Обврзник самовработено лице, кој не е обврзник за плаќање на придонес за вработување и данок на доход) го пресметува и плаќа по Годишниот даночен биланс).

За вработените лица кај вршителот на економска дејност, работодавачот **пресметува и плаќа**:

- ✓ ***Придонес за Пензиско и инвалидско осигурување;***
- ✓ ***Придонес за здравствено осигурување;***
- ✓ ***Придонес за дополнително здравствствено осигурување;***
- ✓ ***Придонес за вработување и***
- ✓ ***Данок на доход.***

Нето платата за исплата на вработените лица во “самовработеното лице“ се уредува со Правилникот за ис-плата на плати, кој е акт на работодавачот.

За вработените кај самовработеното лице, **во поле 3.17** се внесува:

- **Шифрата 050 – Време поминато во работен однос со полно работно време)** и за истите се пресметуваат придонесите од задолжително социјално осигурување и Данок на личен доход.

2.3.2.2. Пресметка на придонеси кај самостоен вршител на интелектуални услуги (*нотари, адвокати, извршители и други)*

ПРИМЕР: Самостоен вршител на дејност – **АДВОКАТ,** врз основа на Годишниот даночен биланс (***Образец ДЛД –ДБ)*** за 2021 на ***(АОП – 28), остварил нето приход од*** **800.000,00** денари.

ПРЕСМЕТКА:

1. Нето приход (годишен) ***АОП – 28 од (ДЛД-ДБ)***	800.000,00
2. Месеци на работење во 2021 г.	12
3. Месечна основа за придонеси (1:12)	66.667,00
4. Најниска месечна основа за придонеси	**43.509,00**
5. Основа за пресметка на придонеси	**66.667,00**
6. Придонес за ПИО (66.667 x 18,8%)	12.533,00
7. Придонес за здравство (66.667 x 7,5)	5.000,00
8. Дополнително здравство (66.667 x 0,5)	333,00
9. Вкупно придонеси (6 + 7+ 8)	**17.866,00**

1. ПОПОЛНУВАЊЕ на Образец МПИН – кај вршители на професионална и друга интелектуална услуга *(нотари, адвокати извршители и др.)*

Во Образецот МПИН за самовработеното лице, кое се занимава со ***професионална или друга интелектуална дејност*** во поле :

- **Во поле 1.4 – Вид на обврзник** за пресметка и уплата на придонеси се внесува шифра:
  111 - Самовработено лице кое врши професионална и друга интелектуална дејност ***(адвокати, нотари, извршители, сметководители и други).***

- **Полињата 3.44, 3.45** и **3.46** за Данок на доход и за придонес за вработување, ***не се пополнуваат,*** а во
- **Полето 3.31** – Ефективна плата за самовработено лице, ***се внесува нула (0),*** во
- **Поле 3.17б – Шифра за ослободување од плаќање придонеси** и данок се пополнува:

Шифрата 001 - Обврзник **самовработено лице, кој не е обврзник за плаќање на придонес за вработување и данок на доход,** го пресметува и плаќа **по Годишен даночен биланс.**

За самовработеното лице, кое се занимава со ***Интелектуална дејност*** и започнува со вршење на дејноста во тековната година***, во полето 3.17б – Шифра за ослободување од плаќање придонеси и данок, се внесува Шифра 060- самовработено лице (Интелектуална дејност), кое дејноста ја започнува во тековната година.***

За вработените лица кај вршителот на професионална и друга интелектуална услуга, работодавачот **пресметува и плаќа:**

- **Придонес за пензиско и инвалидско осигурување;**
- **Придонес за здравствено осигурување;**
- **Придонес за дополнително здравствтвено осигурување;**
- **Придонес за вработување и Данок на личен доход.**

Нето платата за вработените лица кај "***самовработеното лице***" се уредува со Правилникот за исплата на плати - **Акт на работодавачот.**

2.3.3. Најниска основица за пресметка и уплата на придонеси

Согласно член 15 став 1 од Законот за придонеси, ***НАЈНИСКА*** основица за пресметка на придонесите за самовработеното лице, кое што се занимава со **економска дејност** *(занаетчии, земјоделци, угостители и други)*, **не може да биде пониска од 50%** од просечна плата по работник во РС Македонија објавена во јануари во тековната година, според податоците на Државниот завот за статистика, која за 2022 година изнесува :

21.755,00 денари (43.509,00 x 50%).

Додека за самовработено лице, кое врши професионална и друга интелектуална услуга ***(адвокати, нотари, извршители и други)***, ***основица за пресметување и плаќање на придонесите,*** односно основицата за осигурување за тековната година **не може да биде пониска** од просечната плата по работник во РС Македонија објавена во месец јануари во тековната година, која изнесува:

43.509, 00 денари

Доколку тој износ ***е помал*** од најниската основица за пресметување на придонесите, ***пресметката ќе се врши на износ од:***

- **21.755,00 денари,** за самовработеното лице кое што се занимава со економска дејност ***(занаетчии, земјоделци, угостители и други)***, **односно**
- **43.509,00 денари** за самовработено лице кое врши професионална и друга интелектуална услуга ***(адвокати, нотари, извршители и други)***.

2.3.3.1. Најниска основица за пресметка на придонеси кај самовработено лице кое врши економска дејност *(таксисти, занаетчии и други)*

ПРИМЕР: Самостоен вршител на дејност – ***занаетчија,*** врз основа на Годишниот даночен биланс (***Образец ДЛД –ДБ)*** за 2021 на ***(АОП – 28), Основата за пресметка на придонесите*** на годишно ниво му изнесува **200.000,00** денари.

ПРЕСМЕТКА:

1. Нето приход (годишен) ***АОП – 28 од (ДЛД-ДБ)***	200.000,00
2. Месеци	12
3. Месечна основа за придонеси (1:12)	16.667,00
4. Најниска месечна основа за придонеси	**21.755,00**
5. Основа за пресметка на придонеси	**21.755,00**
6. Придонес за ПИО (21.755 x 18,8%)	4.090,00
7. Придонес за здравство (21.755 x 7,5)	1.632,00
8. Дополнително здравство (21.755 x 0,5)	109,00
9. Вкупно придонеси (6 + 7 + 8)	**5.831,00**

НАПОМЕНА: **Бидејки месечната нето основица во висина од 16.667,00 е ПОНИСКА од најниската со закон загарантирана основица во висина од 21,755,00 денари, овој занаетчија ќе пресметува придонеси во висина од 21.755,00 денари, а доколку основицата е ПОВИСОКА од 21.755,00 денари, придонесите ке се пресметуваат во висина на Месечната основица утврдена од (Образецот ДЛД-ДБ), поделено со бројот на месеците).**

2.3.3.2. Најниска основица за йридонеси кај самовраболо лице кое врши йрофесионална и друга инлелеклуална услуга

(нолари, адвокали, извршилели и дуги)

ПРИМЕР: Самостоен вршител на дејност "НОТАР", врз основа на Годишниот Даночниот биланс *на **АОП 28 (Образец ДЛД – ДБ)*** за 2021 година, има утврдено ***Нето-йриход*** во висина од **1.250.000,00** денари на годишно ниво или месечно во висина од **104.167,00** денари ***(1.250.000 : 12 = 104.167,00):***

ПРЕСМЕТКА:

1. Нето приход (годишен) ***АОП – 28 (од ДЛД –ДБ)***	1.250.000,00
2. Месеци	12
3. Месечна основа за придонеси	104.167,00
4. Најниска основа за придонеси	**41.141,00**
5. Основа за пресметка на придонеси	**104.167,00**
5. Придонес за ПИО (104.167 x 18,8%)	19.583,00
5. Придонес за здравство (104.167 x 7,5%)	7.813,00
6. Дополнително здравство (104.167 x 0,5%)	521,00
7. **Вкупно придонеси**	**27.917,00**

НАПОМЕНА **Самостојниот вршител на дејност НОТАР е должен да плати придонеси врз основа на Месечна аконтација на нето приходот, на кој се плаќа данокот на личен доход во износ од 104.167,00 денари, бидејќи овој износ, е ПОГОЛЕМ од најниската основица во висина од 43.309,00 денари. Доколку Месечната аконтација на Нето-приходот изнесуваше пример 20.833,00 денари (250.000 : 12) придонесите се плаќаат на најниската основица во висина од 43.509,00 денари.**

2.3.4. НАЈВИСОКА ОСНОВИЦА за пресметка и уплата на придонеси

Согласно член 16 став (3) од Законот, **НАЈВИСОКА месечна основица** за пресметување и уплата на придонесите за самовработените лица (вршители на економска дејност и вршители на професионални и интелектуални услуги (нотари, адвокати и др.), е износот од ***Дванаесет (12) просечни плати.***

При пресметка на највисоката ***Месечна основица*** за тековната година се зема предвид просечната плата по работник во Република Македонија, објавена во јануари во тековната година, која за 2022 изнесува:

522.108,00 денари (12 x 43.509,00)

НАПОМЕНА: Доколку месечната аконтација на нето приходот, односно на паушално утврдениот нето приход на кој се плаќа данок е повисок од највисоката основица (522.108,00 денари), тогаш придонеси ќе се плаќаат до наведениот износ.

НАПОМЕНА: На износот повисок од највисоката ме-сечна основица, не се пресметуваат и уплатуваат придонеси.

ПРИМЕР: Адвокатот "НН", врз основа на Годишниот даночен биланс (***Образец ДЛД – ДБ***) **за 2021 година**, има утврдено нето приход во висина од **9.500.000,00** денари на годишно ниво или месечно во висина од **791.667,00 денари.**

Пресметката е следната:

1. Нето приход (годишен) АОП – 28 **(ДЛД - ДБ)**	9.500.000,00
2. Месеци	12
3. **Месечна основа за придонеси (9.500.000 : 12)**	**791.667,00**
4. Највисока месечна основа за придонеси (43.509 x 12)	**522.108,00**
5. Придонес за ПИО (522.108 x 18,8%)	98.156,00
6. Придонес за здравство (522.108,00 x 7,5%)	39.158,00
7. Дополнително здравство (522.108,00 x 0,5)	2.610,00
8. Вкупно придонеси до највисока основица	**139.924,00**

9. Намалување на плата за придонеси (3 - 8)	382.184,00
10. Даночно намалување за 2022	**8.788,00**
11. Основа за данок (9 -10)	373.396,00
12. Данок на доход (9 x 10%)	**37.339,00**
13. Нето плата (9 – 12)	**344.845,00**

2.2.5. Минимална плата кај самостојните вршители на дејност,

Согласно Законот за Минимална плата ("Службен весник на РСМ" 11/12.....41/22), Одредбите на Законот **не се однесуваат на самовработените лица, туку само на вработените кај самовработеното лице.**

Минимална плата согласно последна измена на Законот за минимална плата, објавена во ("Службен весник на РСМ" .41/22), Минималната плата за период Март-Декември/2022 година, за вработените кај самостојниот вршител на дејност изнесува **18.000,00 денари во НЕТО износ**, односно **26.422,00 денари во БРУТо износ .**

За овие вработени во поле *3.17б, се внесува:*

- ***Шифра 050*** – **Вработено лице кој самостојно врши дејност** и за истите се пресметуваат придонесите од задолжително социјално осигурување и Данок на личен доход.

2.3.6. Паушално утврден нето приход, како основица

Согласно член 14 од Законот за придонеси, Основица за пресметка на придонеси, кај самовработените лица – паушалисти **претставува месечната аконтација на паушалниот нето приход.**

Согласно член 29 од Законот за ДЛД нето приходот во паушален износ, се утврдува само за обврзник, кој поради определени околности не е во состојба да ги води деловните книги, или на кого нивното водење значително му го отежнува вршењето на дејноста.

Правото на паушално оданочување **се остварува врз основа на поднесено барање до УЈП** и истото неможе да се оствари за обврзник кој врши трговска, угостителска и комисиона дејност (***освен обврзникот кој врши трговска дејност исклучиво преку продажни места на организирани зелени пазари),*** доколку вработува други лица, доколку во неговата дејност вложуваат и други лица и доколку нето доходот во годината која и претходи на годината за која ,се врши утврдување на данокот **е повисок од две годишни просечни бруто плати.**

ПРИМЕР: Занаетчија кондураџија “**МС”** има добиено решение за паушално оданочување со данок на доход од УЈП. Паушално Утврден нето приход од УЈП, изнесува 800.000,00 денари.

800.000 / 12 = 66.667 (Основица за придонеси)

1. Бруто основица	**66.667,00**
2. Придонес за ПИО (1 x 18,8%)	12.533,00
3. Придонес за здравство (1 x 7,5%)	5.000,00
4. Дополнително здравство (1 x 0,5)	333,00
5. Вкупно придонеси до највисока основица	17.866,00

ДАНОК НА ДОХОД

дипл.економист Јулија Минковска

ПРЕСМЕТУВАЊЕ И ПЛАЌАЊЕ НА МЕСЕЧНИ АКОНТАЦИИ НА ДАНОКОТ НА ДОХОД ОД САМОСТОЈНА ДЕЈНОСТ ВО 2022 ГОДИНА КАЈ САМОСТОЈНИТЕ ВРШИТЕЛИ НА ДЕЈНОСТ

Начинот на пресметка на месечните аконтации на данокот на доход за приходи од вршење на самостојна дејност кои се оданочуваат според вистински доход, се регулирани согласно Законот за данок на личен доход („Службен весник на РМ" 241/18; 275/19; 290/20; 85/21).

ВОВЕД

Под доход од самостојна дејност се смета доходот остварен од стопанска дејност, (*производна, услужна, трговска, угостителска, превозничка и друга слична дејност*), **доходот од давање професионални и други интелектуални услуги**, (*здравствена, стоматолошка, ветеринарна, адвокатска, нотарска, консултантска, сметководствена, ревизорска, проценителска, инженерска, архитектонска, новинарска, спортска, културна и друга интелектуална дејност*). **доходот од земјоделска дејност (***производство, доработка, преработка и пласман на сопствени земјоделски производи, како и одгледување добиток и други стопанско-корисни животни и пласман на нивните производи*), и доходот од други дејности чија крајна цел е остварување доход..

1. ПРЕСМЕТУВАЊЕ И ПЛАЌАЊЕ НА МЕСЕЧНИ АКОНТАЦИИ НА ДАНОК НА ДОХОД КАЈ САМОСТОЈНИ ВРШИТЕЛИ НА ДЕЈНОСТ

1.1. Пресметување и плаќање на месечни аконтации на данок на доход за приходите од вршење на самостојна дејност

Согласно член 90 од Законот за Данок на личен доход, (***во продолжение Законот***), **Обврзниците** на данок на доход од вршење на самостојна дејност кои се оданочуваат според вистински доход, **Месечната аконтација на данокот на доход ја пресметуваат** врз основа на податоците од Годишниот даночен биланс на (***Образецот "ДЛД - ДБ")*, *за претходната година.***

Според тоа вршителите на самостојна дејност **МЕСЕЧНИТЕ АКОНТАЦИИ ЗА ДАНОК НА ДОХОД** во 2022 година, ќе ги плаќаат **во висина од** ***1/12 (една дванаестина***), од износот на Пресметаниот данок искажан **на:**

Р.бр. VII – (АОП 31) од Годишниот даночен биланс од (Образец ДЛД - ДБ), за 2021 година.

Со поднесувањето на **ОБРАЗЕЦОТ "ДЛД-ДБ"** ,од страна на Управата за Јавни Приходи (***во продолжение УЈП***), **автоматски се креираат пресметките за конечна даночна обврска по Даночниот биланс 2021 година, и Аконтативните пресметки за плаќање на Месечните аконтации во 2022 година.**

Пресметките може да се прегледат во менито **"АКОНТАТИВНА ПРЕСМЕТКА"** и да се испечати рекапитулација.

Реализацијата на налозите за плаќање на аконтациите во 2022 година треба да се изврши преку ***ОБРАЗЕЦОТ*** **"ПП-53" (Налог од рекапитулација).**

Налозите за плаќање на Аконтациите на данокот на доход за месеците ***МАРТ/2022 година, до ДЕКЕМВРИ/2022 година****, и* ***ЈАНУАРИ/2023 година****, се креираат од УЈП во системот е-ПДД со поднесувањето на* ***ОБРАЗЕЦОТ "ДЛД - ДБ" ЗА 2021 година****, како* ***1/12 од АОП - 31 Пресметан данок.***

НАПОМЕНА: При плаќање на аконтацијата не се доставува посебен ОБРАЗЕЦОТ до УЈП. Пресметаниот износ на месечната аконтација не се зголемува за процентот на Кумулативниот пораст на цените на мало (МДБ), кој се користи при пресметување на месечната аконтација на данокот на добивка.

1.2. Можност за промена на Месечната аконтазија која ја плаќа трговецот поединец и Самосотјниот вршител на дејност

Согласно член 91 од Законот, доколку условите под кои е утврдена Аконтација на данокот на доход значајно се изменат, обврзникот може да бара промена на Аконтацијата, **односно УЈП може во согласност со новите околности да утвди нова аконтација.**

1.3. Плаќање на Годишен данок на доход и Месечни аконтации

Согласно член 100 од Законот, обврзникот на данокот на доход за доходот остварен од самостојна дејност **е должен РАЗЛИКАТА да ја уплати меѓу уплатената аконтација**, и пресметаниот данок на доход ***во рок од 15 дена*****,** од денот на истекот на рокот за предавање на Годишниот даночен биланс за 2020 година, односно ***до 30.03.2022 година***.

Доколку обврзникот по годишен даночен биланс платил поголем износ на данок, од износот што бил должен да го плати, може од УЈП да бара враќање на повеќе платениот данок или да го користи за пребивање со месечните аконтации за следниот период.

НАПОМЕНА: Месечните аконтации на данок на доход се плаќаат ***до 15-ти во тековниот за претходниот месец,*** *за 2022 година, додека* **аконтацијата на данок на доход за ЈАНУАРИ и ФЕВРУАРИ/2023 година, ке се плаќаат во висина на платената аконтација за Декември 2022 година.**

ПРИМЕР 1: Самостоен вршител на дејност – Адвокатско биро "НН" во **ОБРАЗЕЦОТ "ДЛД - ДБ" за 2021 година на (АОП – 31)** утврдил обврска за годишен данок во износ од 260.000 денари. Месечната аконтација за **период од Март 2022 до Декември 2023** година ќе изнесува:

260.000 : 12 = 21.667 денари.

Налозите за плаќање на аконтациите на данокот на доход за месеците Март до Декември/2022 година, се креираат од УЈП во системот е-ПДД со поднесувањето на Образецот ДЛД-ДБ за 2021 година.

За секоја платена аконтација кај трговците поединци и самостојните вршители на дејност се спроведува следното :

Книжење:

810 – Аконтација на персонален данок на доход	21.667	
100 – Трансакциска сметка		21.667
(платена месечна аконтација за м. III/2022)		

1.4. Утврдување на месечни аконтации за самостојни вршители кои започнале со вршење дејност во 2022 година

Согласно член 94 став 3 од Законот, самостојните вршители на дејност кои започнуваат да вршат дејност **во тековната година,** месечните аконтации на данок на доход за првата година ги плаќаат **на основица од 50%** од просечна нето плата по работник во РсМ. објавена во јануари во тековната година според Државниот завод за статистика.

Согласно ова одредба самостојните вршители на дејност и трговци поединци кои ќе започнат да вршат дејност во 2022 година, ***имаат обврска секој 15-ти во месецот*** за претходниот месец во 2022 година и за месец јануари 2023 година да плаќаат Месечни аконтации **на основа од 50%** од просечна нето плата по работник во РСМ, објавена во Ј**ануари во тековната година** која според Соопштението на ДЗС бр. 4.1.22.07 од 21.01.2022 година изнесува:

29.130,00 денари.

Согласно оваа законска одредба ***самостојните вршители на дејност, трговци поединци*** кои дејноста почнуваат да ја вршат во 2022 година, ***аконтацијата на данокот на доход до крајот на годината***, ќе ја пресметуваат и плаќаат на основица која изнесува:

14.565,00 денари (29.130 x 50%)

***ПРИМЕР 2*: ** Самостоен вршител на дејност – Овластен сметководител во месец Јануари 2022 е регистриран за вршење на сметководствени услуги.

Основа за пресметка на месечна аконтација на персонален данок за месец Јануари 2022 година изнесува: **14.565,00 денари. (29.130,00 x 50%).**

Месечната аконтација за персонален данок на доход за месец јануари изнесува :**1.456,00 денари.** (**14.565 x 10%).**

НАПОМЕНА: За месеците Јануари - Декември 2022 и месец Јануари 2023 година, ке се плаќа месечна аконтација во износ од 1.456,00 денари, додека за месец февруари 2022 година, основа за пресметка на месечна аконтација ке се утврди во висина од 1/12 од пресметаниот данок на доход на (АОП 31) од "Образецот "ДЛД - ДБ" за 2021 годиона.

1.5. Обврзници кои не се должни да плаќаат месечни аконтации

Самостојните вршители на дејност кои во ***(Образецот ДЛД - ДБ), за 2021 година на АОП – 31*** не искажале обврска за данок на доход, ***НЕ СЕ ДОЛЖНИ да плаќаат Месечни аконтации за данок на доход ВО ТЕКОТ НА 2022 ГОДИНА.***

Вршителите на дејност кои платиле **поголеми аконтации** од обврската за пресметаниот данок на доход, ***може во 2022 година да не плаќаат Месечни аконтации,*** односно месечната обврска ***да ја пребијат со вишокот платен данок од 2021 година***.

Обврска за плаќање на данок на доход од ***АОП 31 од Образецот "ДЛД - ДБ" за 2021 година*** **НЕМААТ** и вршители на дејност кои се ослободени од плаќање данок на доход по други закони како што е Законот за вработување и осигурување во случај на невработеност и имаат **добиено ПОТВРДА од Агенцијата за вработување за ослободување од плаќање на данок на доход во наредните три години.**

1.6. Уплатни сметки за плаќање на месечни аконтации

Месечните аконтации ***НА ДАНОКОТ НА ДОХОД ОД САМОСТОЈНА ДЕЈНОСТ*** се уплаќаат на истите сметки на кои се плаќа обврската ***за Годишниот данок на доход***.

1. ***Данок на доход на приходи од самостојна дејност*** освен од занаетчиска дејност на следната уплатна сметка:	
840 - (општина) 01471	***приходна 711118***
2. ***Данок на доход од физички лица*** кои се занимаваат со занаетчиска дејност на следната сметка:	
840 – (општина) 01536 и приходна	***711133***

При плаќањето на јавните приходи на уплатната сметка 840-01471 – Приходно конто се пополнува зависно од видот на данокот на доход на приходи од самостојна дејност што се плаќа, кое приходно конто произлегува од Правилникот за класификација на приходите објавен во ("Службен весник на РМ' 188/2018; 46/2021).

Приходно конто	***Назив***
711118	Данок на приходи од самостојна дејност, освен од занаетчиска, адвокатска нотарска и дејност на **ИЗВРШИТЕЛИ**
711144	Данок на доход на приходи од вршење на самостојна дејност ***на АДВОКАТИ***
711145	Данок на доход на приходи од вршење на самостојна дејност ***на НОТАРИ***
711146	Данок на доход на приходи од вршење на самостојна дејност ***на ИЗВРШИТЕЛИ***

ПРАВО И ЛЕГИСЛАТИВА

М-р. Христина Игнатоска

ЗДРУЖЕНИЈА И ФОНДАЦИИ

Со Закон за здруженија и фондации ("Службен весник на РМ" 52/2010...55/2016) се уредени начинот, условите и постапката за основање, регистрација и престанок на здруженијата, фондациите, сојузите, организационите облици на странските организации во РС Македонија, имотот со кој располагаат, надзорот, статусните промени и статусот на организациите од јавен интерес.

ВОВЕД

Правото на слободно здружување се остварува во здруженија, фондаци, сојузи и организациони облици на странски организации за остварување на нивните цели, дејноста и заштита на правата, интереси и уверувања.

Се забранува основање на организации чија програма и нивното дејствување е насочено кон насилно уривање на уставниот поредок на РС Македонија, како и потикнување на воена агресија и разгорување на национализам, расна и и верска омраза итн.

Одредбите, употребени во законот, не се однесуваат на политичките партии, црквите, верските заедници и религиозните групи, синдикатите, коморите и други видови на здружување уредени со посебни закони.

Две или повеќе организации можат да се здружуваат во сојуз или друга форма на здружување, која може да стекне својство на правно лице, со регистрација во согласност со законот.

Организациите можат да членуваат во меѓународни организации или на друг начин да соработуваат со нив.

Организациите кои се здружуваат во сојуз или друга форма на здружување, со здружувањето не го губат својството на правно лице.

1. ПРАВЕН СУБЈЕКТИВИТЕТ И ВРЕМЕ НА ДЕЈСТВУВАЊЕ

Организациите се стекнуваат со својство на правно лице со уписот во регистарот, што го води Централниот регистар на Република Северна Македонија.

Здруженијата и фондациите не можат да се трансформираат во други видови на правни лица.

Ако со актот за основање, односно со статутот на организацијата не е определено времето на траење на организацијата, се смета дека организацијата е основана на неопределено време. Организациите имаат даночни и царински олеснувања во согласност со закон.

2. ИМЕ НА ОРГАНИЗАЦИЈАТА

Секоја организација регистрирана според одредбите на законот за здруженија и фондации, има име и скратено име, ако тоа е предвидено со статутот и е запишано во Регистарот.

Името и скратеното име на организацијата, јасно се разликуваат од имињата на другите организации, кои се запишани во Регистарот.

Во името на:

- здружението е содржан зборот здружение или друг израз со слично значење, определен со статутот на здружението,
- сојузот е содржан зборот сојуз или друг израз со слично значење определен со статутот на сојузот и
- фондацијата е содржан зборот фондација или друг израз со слично значење, определен со статутот на фондацијата.

За прашањата за името кои не се уредени со законот се применуваат одредбите од законот, со кој се уредува име на фирма на трговско друштво.

2.1. Употреба на зборот "Македонија" или име на единица на локалната самоуправа

Зборот ,,Македонија" и зборовите изведени од него, како и неговите кратенки, може да се содржани во името на организацијата, само со одобрение на Министерството за правда.

Ако во името на организацијата се содржани зборови со името на општината, односно градот Скопје, одобрение дава надлежниот орган на општината, на општините во градот Скопје и градот Скопје.

3. ЗДРУЖЕНИЈА

Здружение можат да основаат физички и правни лица. Здружение можат да основаат најмалку пет основачи од кои тројца од основачите, мора да имаат живеалиште или престојувалиште, односно седиште на територијата на Република Северна Македонија.

Здружение на граѓани може да основаат малолетни лица со навршена 15 годишна возраст, преку изјава за согласност за основање на здружение од нивниот законски застапник, за целите за кои се основа здружението во согласност со закон.

3.1. Основање

Здружението се основа на основачко собрание. На основачкото собрание се донесува акт за основање, програма, статут и се избираат органите на здружението.

Актот за основање на здружението содржи:

- име, седиште и адреса на здружението,
- име, адреса или седиште и единствен матичен број на основачите на здружението и
- цели на здружението.

Актот за основање или негов дел може да се менува, ако за тоа има изречено волја на основачите додека трае процесот на регистрација.

Здружението има статут. Со статутот на здружението се уредуваат:

- името и седиштето,
- целите на здружението,
- дејностите со кои се остваруваат целите,

- начинот на одлучување за зачленување, исклучување и престанок на членувањето во здружението,
- правата, обврските и одговорностите на членовите,
- видот на органите и нивниот состав, начинот на избор и разрешување, траење на мандатот на членовите во органите и начинот на одлучување,
- застапувањето по закон,
- начинот на стекнување и располагање со средствата,
- начинот на донесување на финансиски и други извештаи,
- начинот на остварување на јавност и отчетност во работата,
- начинот на донесување, изменување и дополнување на статутот,
- начинот на одлучување за статусни промени и престанок на здружението,
- начинот на донесување на планови и програми,
- постапувањето со средствата и/или имотот во случај на престанок на здружението и
- други прашања утврдени со закон.

Со статутот на здружението можат да се уредат и:
- знакот и симболот на здружението,
- внатрешните организациони форми (подружници, ограноци и слично), ако ги има,
- начинот на донесување на другите акти,
- судир на интереси,
- начин на разрешување на спорни прашања и
- други прашања од значење за работата на здружението.

3.2. Членување во здружение

Членувањето во здружението е доброволно. Основачите се членови на здружението со еднакви права и одговорности, како и другите членови на здружението.

Физичко лице може да биде член на здружението независно од неговата возраст во согласност со статутот. Малолетно лице со наполнети 14 години се зачленува во здружението со давање потпишана изјава за согласност на неговиот законски застапник за зачленување во организацијата во согласност со законот.

Лицата со ограничена деловна способност или лицата на кои им е одземена деловната способност можат да бидат членови на здружението со давање потпишана изјава за согласност на неговиот законски застапник за зачленување во организацијата во согласност со законот.

3.3. Регистар на членови

Здружението води регистар на членови и евиденција на членовите на органите. Податоците се ажурираат најмалку еднаш на две години. Здруженијата ја гарантираат анонимноста на личните податоци на членовите кои тоа го побарале.

Податоците за членовите се заштитени во согласност со прописите за заштита на личните податоци и класифицирани информации.

3.4. Управување на здружението

Со здружението управуваат членовите непосредно или преку избраните претставници во органите на здружението.

Собранието е највисок орган на здружението и го сочинуваат сите членови.

Со статутот може да се определи начинот на претставување на членовите на здружението во собранието на здружението, преку свои избрани претставници.

Собранието:

- донесува статут, програма и други акти,
- усвојува годишен извештај за работа и финансиски извештај и го објавува на својата веб страница,
- доставува финансиски извештај до надлежниот орган на државната управа, односно до органот на општините, општините во градот Скопје и градот Скопје во случаите кога користи средства од Буџетот на Република Македонија, односно буџетите на единиците на локалната самоуправа,
- одлучува за промена на целта на здружението,
- одлучува за внатрешната организација и организационите форми на органите на здружението,
- избира и разрешува членови на органите,
- одлучува за статусните измени на здружението,

- одлучува за престанок на здружението со двотретинско мнозинство гласови од сите членови на здружението и
- врши и други работи во согласност со статутот и актите на здружението.

4. ФОНДАЦИИ

Фондацијата, согласно член 27 од законот, е правно лице формирана за остварување на цел со стекнување и управување на имот и средства во согласност со законот.

Фондацијата се основа со имотна маса, која изнесува најмалку 10.000 евра во денарска противвредност по средниот курс на Народната банка на РС Македонија, изразена во пари, хартии од вредност или друг имот на денот на поднесувањето на актот за запишување во Регистарот.

Ако регистрацијата на фондацијата е утврдена со тестамент, а таа не е регистрирана во рок од 60 дена, имотната маса се распределува согласно со закон.

Фондацијата ја основаат еден или повеќе основачи. Како основачи на фондацијата можат да се јават физички и правни лица. Фондацијата се основа со акт за основање или како последна волја изјавена со тестамент или легат.

Актот за основање на фондацијата содржи:

- име и седиштe на фондацијата,
- име, адреса или седиште и единствен матичен број на граѓанинот или единствен матичен број на основачот на фондацијата,
- цели на фондацијата и
- висина на имотната маса со која се основа фондацијата изразена во пари за секој основач одделно.

Актот за основање може да содржи и други одредби за основање и дејствување на фондацијата, како и за правото на основачот да одлучува за промена на целта, името, начинот на донесување изменување и дополнување на статутот и престанокот на фондацијата.

Актот за основање се потпишува од основачите.

Согласно член 30 од законот, начинот на учеството на основачот во управувањето со фондацијата, се уредуваат со статутот на фондацијата.

Со статутот се уредуваат:

- името и седиштето на фондацијата,
- целите на фондацијата,
- дејноста со која се остваруваат целите на фондацијата,
- внатрешната организација, видот и составот на органите, надлежностите, начинот на избор и разрешување на членовите на органите, траење на мандатот на членовите на органите и начинот на одлучување,
- законското застапување,
- начин на стекнување и располагање со средствата,
- начин за донесување на деловни, финансиски и други извештаи,
- начинот на остварување на јавност и транспарентност во работата,
- начинот на донесување, изменување и дополнување на статутот,
- начинот на одлучување за статусни измени и престанок на фондацијата,
- постапувањето со средствата на фондацијата во случај на престанок на фондацијата,
- начинот на донесување на планови и програми и
- други прашања утврдени со закон.

Со статутот на фондацијата може да се уреди и:

- знакот и симболот на фондацијата,
- внатрешните организациони форми на фондацијата (подружници, ограноци и слично), ако ги има фондацијата,
- начинот на донесување на другите акти,
- судирот на интереси и
- други прашања од значење за работа и начин на разрешување на спорни прашања на фондацијата.

Статутот е составен и одобрен во согласност со основачите, ако со актот за основање поинаку не е определено. Ако фондацијата е основана со изјава согласно законот, статутот го составува извршителот на тестаментот, односно легатот, освен ако со последната изјава на волја поинаку не е утврдено.

4.1. Органи на фондацијата

Фондацијата има одбор и директор. Одборот е највисок орган на управување на фондацијата. Основачот при основањето на фондацијата го именува одборот на фондацијата, освен ако со актот за основање или статутот поинаку не е определено.

Одборот на фондацијата, работи на начин утврден со статутот на фондацијата.

Одборот на фондацијата:

- донесува статут, програма и други акти;
- усвојува годишен извештај за работа и финансиски извештај и го објавува на својата веб страница,
- доставува финансиски извештај до надлежниот орган на државната управа, односно органот на општините, општините во градот Скопје и градот Скопје, во случаите кога користи средства од Буџетот на Република Македонија, однос-но буџетите на единиците на локалната самоуправа,
- одлучува за промена на целта на фондацијата,
- одлучува за внатрешната организација и организационите форми на фондацијата,
- избира и разрешува членови на органите,
- одлучува за статусни измени на фондацијата,
- одлучува за престанок на фондацијата и
- врши и други работи во согласност со статутот и актите на фондацијата.

4.2. Раководење со фондацијата

Со фондацијата раководи директор. Фондацијата може да има еден или повеќе директори, овластени за застапување на фондацијата, избрани на начин утврден со статутот. Директор може да биде деловно способно физичко лице, кое има живеалиште или престојувалиште на територијата на Република Македонија.

Директорот своите права, обврски и одговорности ги врши во согласност со законот, статутот и актите на фондацијата.

5. РЕГИСТАР

Регистарот се води како:

- регистар на здруженија и регистар на сојузи,
- регистар на фондации и
- регистар на организациони облици на странските организации.

Регистрите се водат во пишан облик и како единствена централна електронска база на податоци, кои се објавуваат на веб страницата на Регистарот и се запишуваат во Регистарот на други правни лица.

Формата, содржината и начинот на запишување и водење на регистрите ги пропишува министерот за правда.

Во регистрите се запишуваат:

- полното име на организацијата и скратеното име, ако го има,
- седиштето,
- актот за основање,
- датум на основање,
- име, презиме и единствен матичен број на граѓанинот и единствен матичен број на основачите,
- датум на донесување, односно изменување и дополнување на статутот,
- предвиденото време за кое организацијата се основа,
- цели и дејности,
- име, презиме и единствен матичен број на застапникот по закон,
- податоци за организациски единици (подружници, канцеларија и слично),
- податоци за статус на организација од јавен интерес,
- податоци за статусните измени,
- податоци за стечај и ликвидација,
- забелешка за започнување постапка за забрана на вршење на дејност,
- престанок на работа и
- број и датум на решение за запишување, за промена на податоци и решение за бришење на уписот во соодветниот регистар

За фондациите, се запишува и почетната имотна маса.

За организационите облици на странските организации се запишува и:

- државата во која е регистрирана странската организација и седиштето на организацијата во таа држава и
- името на организациската форма и вид на странската организација, согласно со прописите на државата, во која е регистрирана странската организација.

За организациите со статус од јавен интерес, се запишуваат името, презимето и единствениот матичен број на членовите на органот за надзор.

5. ПРЕСТАНОК И ЗАБРАНА НА ОРГАНИЗАЦИЈАТА

Организацијата престанува да постои ако е:

- донесена одлука за престанок на постоење, во согласност со статутот,
- поминато двојно повеќе време од времето предвидено за одржување на седница на највисокиот орган, утврден со статутот, а таа не е одржана,
- во две последователни години не е поднесена завршна сметка во согласност со закон,
- истечено е времето определено со статутот, кога основањето на организацијата е за определено време,
- статусна измена, која предвидува престанок на постоењето,
- донесена одлука на надлежен суд,
- стечај и
- спроведена ликвидација.

Организацијата може да престане и ако бројот на членовите на организацијата се намали под бројот определен за основање.

5.1. Постапка за престанок на организацијата

Одлука за престанок на организацијата донесува надлежниот суд на предлог на застапникот по закон, членовите на органите или членовите, во случаите кога не е донесена одлука за престанок на постоење од органот определен со статутот.

Постапката за престанок на организацијата пред надлежниот суд се води според одредбите на Законот за парничната постапка. За престанокот на организацијата, судот по службена должност го известува Регистарот.

5.2. Забрана на работа на организацијата

Се забранува работата на организацијата, ако:

- нејзиното дејствување е насочено кон насилно уривање на уставниот поредок на Република Македонија,
- поттикнување и повикување на воена агресија и разгорување на национална, расна или верска омраза или нетрпеливост,
- активности поврзани со тероризам,
- презема активности кои се спротивни на Уставот или закон и
- се повредуваат слободите и правата на други лица.

5.3. Поведување постапка за забрана на работата на организациите

Секој може да поднесе иницијатива за забрана на работата на организациите, пред надлежниот јавен обвинител. Ако надлежниот основен јавен обвинител според седиштето на организацијата по службена должност или по поднесената иницијатива оцени дека постојат причини за забрана на работата на организацијата во согласност со законот, ќе поднесе предлог до надлежниот суд. Постапката за забрана е итна.

5.4. Ликвидација

Ликвидација на организација се спроведува кога организацијата има доволно финансиски средства за покривање на своите обврски, а е донесена одлука (акт) за престанок на постоење од органот определен со статутот. За прашањата за постапка на ликвидација, кои не се уредени со законот се применуваат одредбите од законот со кој се уредуваат праша-ња за ликвидација на трговски друштва.

Постапката за ликвидација е итна.

5.5. Скратена постапка за ликвидација

Организацијата може да престане по скратена постапка за ликвидација, ако по донесувањето на одлуката за престанок на постоење од органот определен со статутот, повеќето членови на собранието или застапниците на фондацијата и на странската организација, поднесат до Регистарот заверена

изјава согласно со закон, дека се намирени сите обврски кон доверителите и кон вработените во организацијата.

Лицата одговараат солидарно за обврските на организацијата во рок од три години од денот на бришење од Регистарот.

Организацијата која престанува по скратена постапка се брише од Регистарот, а се впишуваат имињата и живеалиштето, односно седиштето на лицата, со назнака за нивната солидарна одговорност за обврските на организацијата.

5.6. Бришење од Регистарот

Организацијата се брише од Регистарот, врз основа на завршена ликвидација или стечај. Со бришење од Регистарот, организацијата престанува да постои како правно лице.

ПЛАТИ И НАДОМЕСТОЦИ

дипл.економист Јулија Минковска

П Л А Т И
ЗА МЕСЕЦ МАРТ 2022 ГОДИНА

Просечна исплатена месечна БРУТО плата по вработен за 2022 година (за даноци и придонеси)	*43.509,00*
НАЈНИСКА основица за ДАНОЦИ И ПРИДОНЕСИ 50% од просечна месечна бруто плата, исплатена во РМ за 2022 година, за образец (МПИН)	*21.755,00*
НАЈВИСОКА основица за пресметка на придонеси (16 просечни бруто плати - (16 x 43.509)	*696.144,00*
Даночно МЕСЕЧНО намалување за 2022 година	*8.788,00*
Дневница за службени патувања од 23.03.2022	*2.375,00*
Просечна исплатена месечна НЕТО плата по вработен за 2021 година	*28.718,00*
Просечна исплатена месечна БРУТО плата по вработен за 2021 година	*42.887,00*

1. ПРОСЕЧНО ИСПЛАТЕНА МЕСЕЧНА БРУТО ПЛАТА ПО ВРАБОТЕН ЗА 2022 ГОДИНА

Просечо исплатена месечна ***БРУТО*** плата по работник во РС Македонија, за *2022* година, изнесува:

43.509,00 денари.

Просечната плата се користи за утврдување на најниската и највисоката основица за пресметка на придонесите од задолжително социјално осигурување и тоа за пресметките за плата, кои се однесуваат за период ***ЈАНУАРИ - ДЕКЕМВРИ 2022 година.***

2. НАЈНИСКА ОСНОВИЦА ЗА ПРЕСМЕТКА НА ДАНОЦИ И ПРИДОНЕСИ

2.1. Најниска основица за вработени лица

Согласно член 15 од Законот за придонеси од задолжително социјално осигурување ("Службен весник на РМ" 142/08 ... 171/17; 35/18; 247/18), ***Основица*** за пресметување и плаќање на придонесите од плата, односно основица за осигурување за тековната година, ***не може да биде пониска од 50%*** од просечна плата по работник во РС Македонија, ***објавена во Јануари во тековната година***, според податоците на ДЗС, **која за *2022* година, изнесува:**

21.755,00 денари (43.509,00 x 50%).

2.2. Најниска основица за самовработени лица

САМОВРАБОТЕНИ ЛИЦА – вршител на самостојна економска дејност (таксисти, занаетчии) ***21.755,00 денари;***
САМОВРАБОТЕНИ ЛИЦА **– вршител на професионална и друга интелектуална дејност (*адвокати, нотари, извршители)*)** ***43.509,00 денари;***
САМОВРАБОТЕНИ ЛИЦА – вршител на професионална и друга интелектуална дејност (адвокати, нотари, извршители) до истекот на првата година на отпочнување на дејност: ***21.755,00 денари.***

3. НАЈВИСОКА ОСНОВИЦА ЗА ПРЕСМЕТКА НА ДАНОЦИ И ПРИДОНЕСИ

3.1. Највисока основица за вработени лица

Согласно член 16 од Законот за придонеси од задолжително социјално осигурување***, НАЈВИСОКА месечна основица*** за пресметување и уплата на придонесите за примањата од работен однос е износот ***од (16) шеснаесет просечни плати,*** кој износ ***за 2022 година***, изнесува:

696.144,00 денари (16 x 43.509,00 денари).

3.2. Највисока основица за самовработени лица

НАЈВИСОКА МЕСЕЧНА ОСНОВИЦА за пресметување и уплата на придонесите за самовработено лице е износот од *(12) дванаесет просечни плати.*

522.108,00 денари (12 x 43.509,00 денари)

3.3. Највисока основица за вработени лица за извршен член на одбор на директори, Член на управен одбор, односно управител во трговско друштво

НАЈВИСОКА МЕСЕЧНА ОСНОВИЦА за пресметување и уплата на придонесите за примањата на Извршен член на одбор на директори во трговско друштво, член на управен одбор во трговско друштво, односно управител во трговско друштво, е износот од ***(16) шеснаесет*** просечни плати, кој **за 2022 година**, изнесува.

696.144,00 денари (16 x 43.509,00 денари

3.4. Највисока основица за лице корисник на паричен надоместок, за време на привремена невработеност

Највисока месечна основица за пресметување и уплата на придонеси за тековната година за лице корисник на паричен надоместок за време на привремена невработеност, ***изнесува 80% од просечната плата*** по работник во Република Македонија објавена во јануари во тековната година, според податоците на Државниот завод за статистика.

34.807,00 денари (43.509,00 денари x 80%).

НАПОМЕНА: На износот, повисок од највисоката месечна основица, не се пресметуваат и уплатуваат придонеси, додека на разликата над највисоката основица се пресметува Данок на личн доход.

4. ПРЕГЛЕД НА НАЈНИЗОК И НАЈВИСОК ИЗНОС НА ПРИДОНЕСИ

ПРИДОНЕСИ	Стапка	Најнизок износ	Највисок износ
Придонес за пензиско и инвалидско осигурување за месец ***МАРТ/2022 година,*** по вработен	18,8%	*4.090,00*	*130.875,00*
Придонес за здравствено осигурување за месец ***МАРТ/2022 година***, по вработен	7,5%	*1.632,00*	*52.210,00*
Придонес за вработување за месец ***МАРТ/2022 година***, по вработен	1,2%	*261,00*	*8.354,00*
Придонес за професионално заболување за месец МАРТ / ***2022 година,*** по вработен.	0,5%	*109,00*	*3.48100*
ВКУПНО ПРИДОНЕСИ:	**28%**	*6.092,00*	*194.920,00*

5. МИНИМАЛНА ПЛАТА

Согласно Законот за минималната плата во РМ ("Службен весник на РМ" 11/12; 30/14; 100/14 пт; 180/14; 81/15; 129/15; 132/17; 140/18; 124/19; 239/19; 41/22), висината на минималната плата во Република Македонија:

Р.бр	Период на важност	Нето	Бруто	Сл. Весник на РСМ
1.	01.01.2020 – 31.03.2020	14.500,00	21.107,00	239/2019 Закон
2.	01.04.2020 – 30.06.2020	14.500,00	21.107,00	88/2020 Уредба
2.	01.07.2020 – 31.03.2021	14.934,00	21.776,00	75/2020 Објава
3.	01.04.2021 – 31.03.2022	15.194,00	22.146,00	80/2021 Објава
4.	01.03.2022 – 28.02.2023	18.000,00	26.422,00	41/2022 Закон

6. ПРЕСМЕТУВАЊЕ НА ДАНОК НА ЛИЧЕН ДОХОД

6.1. Стапки за пресметување на данок на личен доход (од 01.01.2022 до 31.12.2022 година)

Согласно член 11 од Законот за данок на личен доход ("Службен весник на РМ" 241/2018; 275/19; 290/20, 85/21), данокот на личен доход за доход од работа, се плаќа со примена на две даночни стапки согласно даночната основа и тоа:

- ***Пропишана стапка во износ од 10% или***
- ***Пресметана стапка од 11,1111%.***

6.2. Даночно намалување

Согласно член 10 став 1 точка 2 од Законот за Данок на личен доход, ***Даночното намалување за 2022*** година, на месечно и годишно ниво, изнесува:

Период	***2022 година***
Месечно	***8.788,00***
Годишно	***105.456,00 (8.788 x 12)***

7. ПРАВО НА ПОРАСТ НА ПЛАТИТЕ

Врз основа на членот 10 од Законот за исплата на платите во Република Македонија („Службен весник на РМ" 70/94; 62/95; 33/97; 50/01; 26/02; 46/02; 37/05; 121/007; 161/08; 92/09; 97/10; 11/12; 26/13; 170/13; 139/14; 147/15), Министерството за труд и социјална политика, објавува:

1.Трошоците за живот за месец **ЈАНУАРИ/***2022* година во однос на месец ***ДЕКЕМВРИ/2021*** година ***се ПОВИСОКИ за (1,5%).***

2. Право на пораст на платите за месец ***ЈАНУАРИ/2022*** во однос на месец ***ДЕКЕМВРИ/2021*** *година*, изнесува ***(0,75%).***

8. РАБОТНИ ЧАСОВИ КОИ СЕ КОРИСТАТ ЗА ПРЕСМЕТУВАЊЕ НА РАБОТНИОТ СТАЖ

Работните часови за месец ***МАРТ/****2022* година, изнесуваат:

184 часа.

9. ПРОСЕЧНА БРУТО ПЛАТА ЗА 2022 година

9.1. Просечна исплатена месечна БРУТО плата по вработен за месец (I), а се однесува за месец МАРТ/2022 година, изнесува:

44.762,00 денари,

*Соопштение на Државниот Завод за статистика на Република Македонија бр****. 4.1.22.27 од 23.03.2022).***

9.2. Просечна исплатена месечна БРУТО ПЛАТА по вработен во претходните три месеци (XI-XII-I/21/22 година), а се однесува месец ***МАРТ****/2022 година изнесува:*

44.335,00 денари,

(Соопштение на Државниот Завод за статистика на Република Македонија бр. ***4.1.22.27 од 23.03.2022).***

10. ПРОСЕЧНА НЕТО ПЛАТА ЗА 2022 година

10.1. Просечна исплатена месечна НЕТО плата по вработен за месец (I), а се однесува за месец МАРТ/2022 година, изнесува:

29.980,00 денари,

*Соопштение на Државниот Завод за статистика на Република Македонија бр****. 4.1.22.26 од 23.03.2022).***

10.2. Просечна исплатена месечна НЕТО ПЛАТА по вработен во претходните три месеци (XI-XII-I/21/22 година), а се однесува месец ***МАРТ/2022 година изнесува:***

29.690,00 денари,

(Соопштение на Државниот Завод за статистика на Република Македонија бр. ***4.1.22.26 од 23.03.2022).***

11. НАДОМЕСТОЦИ ОД ПЛАТА

11.1. Надоместоци од плата за ОПШТЕСТВЕНИ И МЕШОВИТИ правни лица со повеќе од 49% општествен капитал

Просечна исплатена месечна нето плата по вработен за месец ***(I), а се однесува за месец МАРТ/2022 година*** изнесува:

29.980,00 денари,

Соопштение на Државниот Завод за статистика на Република Македонија бр. ***4.1.22.26 од 23.03.2022).***

Согласно член 9 од Законот за исплата на платите во РМ, работодавецот може да врши исплата на следните надоместоци, согласно ***ОСНОВИЦАТА од 29.980,00 денари:***

За ОПШТЕСТВЕНИ правни лица

РЕГРЕС ЗА ГОДИШЕН ОДМОР ***17.988,00 денари*** **(60% од основицата)** ***(29.980,00 x 60%)*** ***Се пресметува и плаќа Данок на личен доход 11,1111%***
ОТПРЕМНИНАТА ПРИ ЗАМИНУВАЊЕ НА РАБОТНИК ВО ПЕНЗИЈА ***59.960,00 денари*** **(двократен износ од основицата)** ***(2 x 29.980,00)*** ***Ослободен од Данок на личен доход до 59.960,00 денари***

ОДВОЕН ЖИВОТ ОД СЕМЕЈСТВОТО
17.988,00 денари
(60% од основицата)
(29.980 x 60%)
Ослободен од Данок на личен доход до 17.988,00 денари.

11.2. Надоместоци од плата за ПРИВАТЕН СЕКТОР

Просечна исплатена месечна ***НЕТО ПЛАТА*** по вработен во претходните три месеци ***(XI-XII-I/21/22 година),*** а се однесува за месец ***МАРТ/2022 година, изнесува:***

29.690,00 денари

(Соопштение на Државниот Завод за статистика на Република Македонија бр. ***4.1.22.26 од 23.03.2022).***

Износот ***29.690,00 денари,*** претставува ***ОСНОВИЦА*** за пресметување на следните надоместоци **за** ***ПРИВАТНИ правни лица:***

<u>РЕГРЕС ЗА ГОДИШЕН ОДМОР</u>

Регрес за годишен одмор (Согласно член 35 став 7 од ОКДПС, Регресот за годишен одмор се исплатува во висина од ***најмалку 40%*** од основицата, под услов работникот да работел најмалку 6 месеци во календарската година, кај ист работодавач):

- ***НАЈНИЗОК износ за исплата на Регрес за годишен одмор за месец МАРТ/2022 година изнесува:***
  11.876,00 денари во НЕТО износ
  (29.690,00 x 40%)

<u>Согласно колективен договор на ниво на дејност или КД на ниво на работодавач може да се утврди регрес во поголем износ од износот согласно ОКДПСОС.</u>

ДАНОЧНО ПРИЗНАТ РАСХОД ВО ДАНОЧЕН БИЛАНС
35.809,00 денари
(44.762,00 x 80%)

(***80% од просечна месечна БРУТО плата по работник во РМ објавена до денот на исплатата)***

Се пресметува и плаќа Данок на личен доход по стапка од 11,1111%

ОТПРЕМНИНА ПРИ ЗАМИНУВАЊЕ НА РАБОТНИК ВО ПЕНЗИЈА ***59.380,00 денари*** ***(двократен износ од основицата (2 x 29.690)*** ***Ослободен од Данок на личен доход до 59.380,00 денари***
ЈУБИЛЕЈНА НАГРАДА ***29.690,00 денари*** ***(во висина на основицата), за најмалку 10 години поминати кај ист работодавец*** ***Се пресметува и плаќа на Данок на личен доход по стапка 11,1111%***
ОДВОЕН ЖИВОТ ОД СЕМЕЈСТВОТО ***17.814,00 денари*** **60% од основицата – (60% од *29.690,00)*** ***Ослободен од Данок на личен доход до 17.814,00 денари.***
ДНЕВНИЦИ ЗА СЛУЖБЕНИ ПАТУВАЊА ВО ЗЕМЈАТА ***2.375,00 денари*** **- 8% од основицата (8% од *29.690,00)*** ***Ослободен од Данок на личен доход до 2.375,00 денари.***
ДНЕВНИЦИ ЗА СЛУЖБЕНИ ПАТУВАЊА ВО СТРАНСТВО ➢ ***50% од утврдената дневница***, ако се поднесе сметка за сместување, како и во случаи кога сместувањето не паѓа на товар на органот на Управата; ➢ ***20% од утврдената дневница,*** ако издатоците за сместувањето и исхраната не паѓаат на товар на органот на управата; и ➢ ***5% од утврдената дневница,*** ако издатоците за стручно оспособување и усовршување не паѓаат на товар на органот на државната управа, а престојот е над 30 дена. Под стручно усовршување се подразбира посета на семинари, курсеви, симпозиуми и други видови средби организиарани во странство на мултилатерална и билатерална основа.
ПОМОШ ВО СЛУЧАЈ НА СМРТ НА РАБОТНИК ***89.070,00 денари*** ***во висина од ТРИ основици (3 x 29.690,00)*** ***Ослободен од Данок на личен доход до 89.070,00 денари.***

ПОМОШ ВО СЛУЧАЈ НА СМРТ НА ЧЛЕН НА СЕМЕЈСТВО ***59.380,00 денари*** ***во висина од ДВЕ основици (2 x 29.690,00 денари)*** ***Ослободен од Данок на личен доход до 59.380,00 денари.***
ПОМОШ ВО СЛУЧАЈ НА ЕЛЕМЕНТАРНИ НЕПОГОДИ ***29.690,00 денари*** ***(во висина на основицата)*** ***Ослободен од Данок на личен доход до 29.690,00 денари.***
КОРИСТЕЊЕ НА СОПСТВЕНО ВОЗИЛО ***ЗА СЛУЖБЕНИ ЦЕЛИ*** **(во висина до 30%** од цената на литар гориво за соодветно возило по поминат километар). ***Ослободено од Данок на личен доход во висина, најмногу до 3.500,00 денари по возило, месечно.***
НАДОМЕСТ ПРИ СЕЛИДБА НА ВРАБОТЕН ***ЗА ПОТРЕБИТЕ ЗА РАБОТОДАВАЧОТ*** ***(во висина на стварни трошоци)*** ***Се пресметува и плаќа на Данок на личен доход по стапка од 11,1111%***
ТРОШОК ЗА ОРГАНИЗИРАНА ИСХРАНА ЗА 2022 ***5.744,00 денари*** (во висина од *20%* од просечна нето плата, исплатена во претходната 2021 година *(28.718,00 x 20%)* ***Се пресметува и плаќа на Данок на личен доход НАД 5.744,00 денари.***
НЕПРЕКИНАТО БОЛЕДУВАЊЕ ***ПОДОЛГО ОД 6 МЕСЕЦИ*** ***(поради повреда на работа и професионално заболување)*** ***29.690,00 денари;*** Во висина од една просечна месечна нето плата исплатена по работник во РСМ за последните три месеци ***Се пресметува и плаќа на Данок на личен доход по стапка од 11,1111%***

12. НАЈВИСОК ИЗНОС НА НАДОМЕСТ ЗА БОЛЕДУВАЊЕ
што го исплатува Фондот за здравствено осигурување

Согласно член 17 од Законот за здравствено осигурување („Службен весник на РМ" 25/00...142/16; 171/17; 276/19), највисокиот износ на надоместокот за боледување што се исплаќа на товар на ФЗО во 2022 година, изнесува ***ЧЕТИРИ просечни месечни нето плати*** исплатени во РМ во претходната 2021 година ***(4 x 28.718,00 денари).***

114.872,00 денари.

13. НАЈВИСОК ИЗНОС НА ПЕНЗИЈА за 2022 ГОДИНА

Највисокиот износ на пензија, според статистичките податоци на Фондот за пензиско и инвалидско осигурување за 2022 година, изнесува:

57.992,00 денари.

14. РЕФУНДИРАЊЕ НА СРЕДСТВАТА
за уплатени придонеси за ИНВАЛИДНИ ЛИЦА

Согласно Упатството за начинот на пресметка и исплата на плати и поврат на придонеси од задолжително социјално осигурување за вработени во заштитни друштва, инвалидни лица кога самостојно вршат дејност како трговци-поединци и други работодавачи кои имаат вработено инвалидно лице, МТСП врши рефундирање на уплатените средства до висина не поголема од ***2 (две) просечни нето плати исплатени во РМ во претходниот месец***, кој за ***месец МАРТ 2022 година*** изнесува (***2 x 29.943,00 денари)***

59.886,00 денари.

15. МЕСЕЧЕН НАДОМЕСТОК
на членови на Органи на управување

Согласно член 9 став 1 точка 4 од Законот за данок на добивка ("Службен весник на РМ" 25/00...251/21), ***МЕСЕЧНИОТ*** надоместок на членовите на органи на управување се исплатува во ***висина од 50%*** од ***Просечната Бруто плата, исплатена во претходната 2021 година во РСМ во висина од:***

21.444,00 денари (50% од 42.887,00 денари).

16. ТРОШОЦИ ПО ОСНОВ НА УПЛАТЕНИ ДОБРОВОЛНИ ПРИДОНЕСИ ВО ДОБРОВОЛЕН ПЕНЗИСКИ ФОНД

Трошоците по основ на уплатени доброволни придонеси во доброволен пензиски фонд се утврдуваат ***во висина од износот од 2 просечни Месечни Бруто плати*** исплатени во претходната 2021 година, на годишно ниво по вработен, кои изнесуваат:

***85.774,00 денари**: (2 x 42.887,00).*

17. Надоместоци на плата за време на БОЛЕДУВАЊЕ ПРИВАТЕН сектор

Согласно член 31 од Општиот колективен договор за приватен сектор од областа на стопанството („Службен весник на РМ" 150/12; 189/13; 115/14 пт; 119/15; 150/16), работникот има право на ***надомест на плата – боледување*** – *која се исплатува од страна на работодавачот и тоа:*

Времетраење на боледување	**Право на надомест**
До 15 дена	**70% од основицата**
Над 15 дена, почнувајќи од првиот ден на боледувањето, за сите денови	**90% од основицата**
Над 30 дена, кога боледувањето го плаќа работодавачот	**90% од основицата**

ОСНОВИЦА просечен месечен износ на исплатена плата ***на која е платен придонес за здравствено осигурување за последните 12 месеци.***

18. ИСПРАТНИНА ПРИ ТЕХНОЛОШКИ ВИШОК

1. Согласно член 97 од Законот за работни односи ("Службен весник на РМ" 62/05...27/16; 120/18; 110/19; 267/20; 151/21), во случај на откажување на договорот за вработување од деловни причини (*технолошки вишок),* работодавачот е должен на работникот да му исплати ***испратнина*** *во следните случаи:*

Години поминати во работен однос	Висина на плата
До 5 години	Една плата
Од 5 до 10 години	Две и пол плати
Од 10 до 15 години	Три и пол плати
Од 15 до 20 години	Четири и пол плати
Од 20 до 25 години	Шест плати
Над 25 години	Седум плати

Испратнина за 2022	Просечна Нето плата по работник во претходниот месец	Најнизок износ на испратнина
1	2	3 (2x50%)
ЈАНУАРИ/2022	**29.145,00**	**14.573,00**
ФЕВРУАРИ/2022	**29.130,00**	**14.565,00**
МАРТ/2022	**29.943,00**	**14.972,00**

НАПОМЕНА 1: Просечната нето плата на работникот во последните шест месеци пред отказот и истата ***да не биде помала од 50%*** од просечната нето плата исплатена по работник во РМ, во последниот месец пред отказот.

НАПОМЕНА 2: ***Работен однос, се смета*** времето поминато во работен однос ***кај ист работодавач и работниот однос кај претходниот работодавач,*** на кој поради настанатата статусна промена, правен следбеник е последниот работодавач.

НАПОМЕНА 3: Испратнината се исплатува со денот на престанокот на работниот однос.

НАПОМЕНА 4: Не се пресметува и плаќа Данок на личен доход.

19. НАДОМЕСТОК ЗА ПРАКТИКАНТСКА РАБОТА

Согласно член 8 од Законот за Практиканство (Службен весник на РС Македонија, 98/19, 103/21), практикантот за време на практиканската работа кај работодавачот **има право на *МЕСЕЧЕН надоместок кој се исплаќа од страна на работодавачот.***

Висината на месечниот надоместок **се утврдува во НЕТО ИЗНОС за полно работно време** во зависност од времетраењето на периодот на практикантската работа и тоа:

од 42% до 74% од МИНИМАЛНАТА НЕТО ПЛАТА, *за практикантска работа ДО ТРИ месеци*; и

Во висина на МИНИМАЛНАТА НЕТО ПЛАТА *утврдена согласно со Закон, за практикантска работа НАД ТРИ месеци*, сметано **од четвртиот месец**.

Минимална НЕТО плата *18.000,00 денари*

Се пресметува и плаќа:

- **Придонес врз основа на инвалидност и телесно оштетување, причинето со повреда на работа или професионална болест од 4% од основицата за пресметка на придонеси и даноци од плата.**
- **Дополнителен придонес за задолжително здравствено осигурување за случај на повреда на работа и професионално заболување од 0,5% од основицата за пресметка на придонеси и даноци од плата.**
- **Данок на личен доход во висина од 11,1111%.**

20. НАДОМЕСТОК ЗА ПРАКТИЧНА ОБУКА НА УЧЕНИЦИ И СТУДЕНТИ

Согласно член 12 став 1 точка 14 од Законот за данок на личен доход, данокот на доход, **не се плаќа за:**

Надоместок за Практична обука на ученици и практична настава на студент, во висина најмногу до 8.000 денари месечно:

Во случај на исплата на надоместокот за практична обука на ученици и практична настава на сту-денти, над 8.000 денари се пресметува и плаќа Данок на личен доход во висина од 11,1111%.

Согласно член 8 став 1 точка 1 од Законот за придонеси, ***учениците и студентите се обврзници за плаќање придонес врз основа на инвалидност и телесно оштетување причинето со повреда на работа или професионална болест за време на практична обука од 4%.***

21. ДОДАТОЦИ НА ПЛАТА

Согласно член 24 од Општиот Колективен договор за приватен сектор од областа на стопанството („Службен вес-ник на РМ" 150/12; 189/13; 119/15; 150/16), ***основната плата на работникот се зголемува по час најмалку за:***

- ***Прекувремена работа.. 35%***
- ***Работа ноќе.. 35%***
- ***Работа во три смени 5%***
- ***Работа во ден на неделен одмор........................50%***

За работа во денови на празници и неработни денови утврдени со закон, работникот има право на надомест на платата, што му припаѓа кога во тие денови не работи и плата за поминатите часови на работа **зголемена за 50%.** Додатоците меѓусебно **не се исклучуваат**.

Правото на зголемен надоместок по основ на работа во три смени, работникот го остварува само за ефективно поминато работно време, во смени.

НАПОМЕНА: **Основната плата на работникот, се зголемува за 0,5% за секоја година работен стаж.**

22. НАДОМЕСТ ОД ПЛАТА ЗА ЈАВЕН СЕКТОР

Согласно Законот за извршување на Буџетот на РМ за 2022 година ("Службен весник на РМ" 287/21), на буџетските корисници им се исплатуваат следните надоместоци:

НАДОМЕСТОК ЗА ОДВОЕН ЖИВОТ ОД СЕМЕЈСТВОТО ***8.907,00 денари*** ***(30% од просечна Месечна Нето плата, и***сплатена во РМ во претходни три месеци***) (30% х 29.690,00)*** ***(Ослободен од Данок на личен доход до 8.907,00 денари);***
ПОМОШ ВО СЛУЧАЈ НА СМРТ НА РАБОТНИК ***59.960,00 денари (2 х 29.980,00)*** ***(двократен износ на просечна месечна нето плата по ра-ботник во Републиката објавена на денот на исплатата)*** ***(Ослободен од Данок на личен доход до 59.960,00 денари);***

ПОМОШ ВО СЛУЧАЈ НА СМРТ НА ЧЛЕН НА СЕМЕЈСТВО
29.980,00 денари
(во висина на просечна месечна нето плата по работник во Републиката објавена на денот на исплатата)
(Ослободен од Данок на личен доход до 29.980,00 денари);

ЈУБИЛЕЈНА НАГРАДА
(за најмалку 10 години работа кај ист работодавач)
(Согласно Законот за извршување на Буџетот на РМ за 2022 година НЕ Е ПРОПИШАНА)

ДНЕВНИЦИ ЗА СЛУЖБЕНИ ПАТУВАЊА ВО ЗЕМЈАТА
(Согласно Законот за извршување на Буџетот на РМ за 2022 година од 01.01.2022 година):
700,00 денари

ОТПРЕМНИНА ПРИ ЗАМИНУВАЊЕ
НА РАБОТНИК ВО ПЕНЗИЈА
(двократен износ од просечна Месечна Нето плата, по работник исплатена во РМ до денот на исплата
59.960,00 денари (2 x 29.980,00)
Ослободен од Данок на личен доход до 59.960,00 денари.

РЕГРЕС ЗА ГОДИШЕН ОДМОР

(Согласно член 21 од Гранскиот Колективен договор за Органи на државна управа, Стручни служби на Влада на РМ, Судовите, Јавните обинителства, Казнено-поправните и воспитно поправните установи, Државно правобранителство, општините, градот и општините на градот Скопје Агенциите, Фондовите и други органи основани од Собранието на РМ („Службен весник на РМ" 51/20, 172/21), вработениот **има право** на регрес за годишен одмор, во висина **од најмалку:**

9.000,00 денари НЕТО,

под услов вработениот ***да работел најмалку шест (6) месеци, во календарската година кај работодавачот.***

НОВОГОДИШЕН НАДОМЕСТОК

(Согласно Законот за извршување на БУЏЕТОТ на РМ за 2022 година, НЕ Е ПРОПИШАН).

НАДОМЕСТ ЗА БОЛЕДУВАЊЕ ***ПОДОЛГО ОД 6 МЕСЕЦИ*** Согласно член 14 од Законот за Извршување на Буџетот за 2022 година, во висина од **една просечна месечна нето плата** ***(во Органот каде што е вработен).*** ***(Се пресметува и плаќа на Данок на личен доход по стапка од 11,1111%).***
НАДОМЕСТ НА ТРОШОЦИ ЗА СЕЛИДБА ЗА ПОТРЕБИТЕ НА РАБОТОДАВАЧОТ ***(во висина на стварни направени трошоци).*** ***(Се пресметува и плаќа на Данок на личен доход по стапка од 11,1111%).***
НАДОМЕСТ НА ТРОШОЦИ ЗА ХРАНА И ПРЕВОЗ ЗА ЛИЦА ВОЛОНТЕРИ ЗА МАРТ//2022 ***6.433,00 денари (42.887,00 х 15%)*** ***(во висина од 15% од просечна месечна бруто плата, исплатена во 2021 година)***: ***Ослободен од Данок на личен доход до 6.433,00 денари.***
ВРЕДНОСТА НА БОДОТ ЗА ПЛАТИТЕ НА ДРЖАВНИТЕ СЛУЖБЕНИЦИ за 2022 година изнесува: ***81,60 денари*** Согласно Одлуката за утврдување на вредноста на бодот за платите на државните службеници ***("Службен весник на РМ" 293/2021).***
Просечна месечна БРУТО плата исплатена по вработен за Шифра 84-Јавна управа и одбрана за ЈАВЕН СЕКТОР- (за задолжително социјално осигурување) **за I/2022 година**, ***се однесува за месец МАРТ/2022 година изнесува*** ***23.424,00 денари(50% од 46.848,00)***

22.1. Надоместоци на плата за време на БОЛЕДУВАЊЕ за ЈАВЕН сектор

Согласно член 20 од Општиот колективен договор за јавен сектор на РС Македонија, работникот има право на ***надомест на плата – боледување*** – *која се исплатува од страна на работодавачот и тоа:*	

Времетраење на боледување	Право на надомест
До 7 дена До 15 дена Од 15 до 21 ден	70% од основицата 80% од основицата 90% од основицата
за професионално заболување и повреда на работа, давање крв, бременост и раѓање	100% од основицата

ОСНОВИЦА: Просечна исплатена нето плата на работникот во последните 3 месеци.

22.2. Додатоци на плата ЈАВЕН СЕКТОР

Согласно член 17 од Општиот Колективен договор за **јавен сектор** на РМ („Службен весник на РМ" 10/08; 88/08; 122/08; 85/09), ***основната плата на работникот се зголемува по час најмалку за:***

- ***Прекувремена работа..29%***
- ***Работа ноќе..29%***
- ***Работа во три смени 4%***
- ***Работа во ден на неделен одмор........................29%***

За работа во денови на празници и неработни денови утврдени со закон, работникот има право на надомест на платата, што му припаѓа кога во тие денови не работи и плата за поминатите часови на работа ***зголемена за 42%.***

Додатоците меѓусебно не се исклучуваат.

Правото на зголемен надоместок по основ на работа во три смени, работникот го остварува само за ефективно поминато работно време во смени.

Основната плата на работникот се зголемува за 0,5% за секоја година работен стаж, а најмногу до 20%.

23. ПРИМЕРИ ЗА ПРЕСМЕТКА НА ПЛАТА ЗА 2022 ГОДИНА

23.1. Пресметка на МИНИМАЛНА ПЛАТА ВО НЕТО ИЗНОС

1. НЕТО ПЛАТА	**18.000,00**
2. Даночно намалување за 2022 година	8.788,00
3. Основица за данок на доход (1 - 2)	9.212,00
4. Данок на доход со 10% (3 x 11,1111%)	**1.024,00**
5. Бруто плата 1 (1 + 4)	**19.024,00**
6. БРУТО ПЛАТА II (19.024 x 1,3889)	**26.422,00**
7. Придонес за задолжително ПИО (7 x 18,8%)	4.967,00
8. Придонес за здравствено осигурување (7 x 7,5%)	1.982,00
9. Придонес за вработување (7 x 1,2%)	317,00
10. Придонес за дополнително (7 x 0,5%)	132,00
11. **Вкупно придонеси (7 +8 + 9 +10)**	**7.398,00**
12. Бруто плата намалена за придонеси (7 -11)	19.024,00
13. Даночно намалување за 2022 година	8.788,00
14. Основица за данок на доход (12-13)	10.236,00
15. Данок на доход (14 x 10%)	**1.024,00**
16. НЕТО ПЛАТА (6-11-15)	**18.000,00**

23.1. Пресметка на МИНИМАЛНА ПЛАТА ВО БРУТО ИЗНОС

1. БРУТО ПЛАТА II (15.945 x 1,3889)	**26.422,00**
2. Придонес за задолжително ПИО (1 x 18,8%)	4.967,00
3. Придонес за здравствено осигурување (1 x 7,5%)	1.982,00
4. Придонес за вработување (1 x 1,2%)	317,00
5. Придонес за дополнително (1 x 0,5%)	132,00
6. **Вкупно придонеси (2 +3 + 4 +5)**	**7.398,00**
7. Бруто плата намалена за придонеси (1 - 6)	19.024,00
8. Даночно намалување за 2022 година	8.788,00
9. Основица за данок на доход (7 - 8)	10.236,00
10. Данок на доход (9 x 10%)	**1.024,00**
11. НЕТО ПЛАТА (1 - 6- 10)	**18.000,00**

23.3. Пресметка на личен доход од работа која претставува НАЈНИСКА основица за пресметка на ДАНОЦИ и ПРИДОНЕСИ

1. БРУТО ПЛАТА	**21.755,00**
2. Придонес за задолжително ПИО (1 x 18,8%)	4.090,00
3. Придонес за здравствено осигурување (1 x 7,5%)	1.632,00
4. Придонес за вработување (1 x 1,2%)	261,00
5. Придонес за дополнително здравствено осигурување (1 x 0,5%)	109,00
6. Вкупно придонеси (2 + 3 + 4 + 5)	**6.092,00**
7. Бруто плата намалена за придонеси (1 – 6)	15.663,00
8. Даночно намалување за 2022 година	8.788,00
9. Основица за данок на доход (7 – 8)	6.875,00
10. Данок на доход (9 x 10%)	**688,00**
11. НЕТО ПЛАТА (1 – 6 – 10)	**14.975,00**

КНИЖЕЊЕ:

420 – Плата и надоместоци од плата	21.755,00	
240 – Обврска за плати и надоместоци		21.755,00

- (вкалкулирана бруто плата),

240 – Обврска за плати и надоместоци	21.755,00	
2430 – Обврска за нето плата		14.975,00
2340 – Данок од плата		688,00
2347 – Придонеси од плата		6.092,00

- (за пресметана плата, даноци и придонеси),

2430 – Обврски за нето плата	14.975,00	
2340 – Данок од плата	688,00	
2347 – Придонеси од плата	6.092,00	
1000 – Трансакциска сметка		21.755,00

- (исплатена бруто плата).

23.4. Пресметка на Плата која претставува НАЈВИСОКА основица за пресметка на ДАНОЦИ и ПРИДОНЕСИ

1. БРУТО ПЛАТА (165 x 43.509,00)	**696.144,00**
2. Придонес за задолжително ПИО (1 x 18,8%)	130.875,00
3. Придонес за здравствено осигурување (1 x 7,5%)	52.210,00
4. Придонес за вработување (1 x 1,2%)	8.354,00
5. Придонес за дополнително здравствено осигурување (1 x 0,5%)	3.481,00
6. Вкупно придонеси (2 + 3 + 4 + 5)	**194.920,00**
7. Бруто плата намалена за придонеси (1 – 6)	501.224,00
8. Даночно намалување за 2022 година	8.788,00
9. Основица за данок на доход (7 – 8)	492.436,00
10. Данок на доход (9 x 10%)	**49.244,00**
11. Нето плата (1 – 6– 10)	**451.980,00**

23.5. Пресметка на Личен доход од работа на основица ПОВИСОКА од НАЈВИСОКА основица за пресметка НА ДАНОЦИ И ПРИДОНЕСИ

1. Бруто плата	**700.000,00**
2. Вкупно придонеси за највисок износ	194.920,00
3. Намалување на платата за придонеси (1 – 2)	**505.080,00**
4. Даночно намалување за 2022 година	8.788,00
5. Основица за данок (3 – 4)	496.292,00
6. Данок на личен доход (5 x 10%)	**49.629,00**
7. Нето плата (3 - 6)	**455.451,00**

ТЕКОВНИ ИНФОРМАЦИИ

ВАЛОРИЗАЦИОНИ КОЕФИЦИЕНТИ ЗА ПРЕСМЕТУВАЊЕ НА ПЛАТИТЕ ОД ПОРАНЕШНИТЕ ГОДИНИ ЗА УТВРДУВАЊЕ НА ПЕНЗИСКА ОСНОВА НА НИВО НА ПЛАТИТЕ ОД 2021 ГОДИНА, ЗА ПЕНЗИИТЕ ОСТВАРЕНИ ВО 2022 ГОДИНА

Постојаното обезвреднување на паричните средства за пензионерите се ревалоризира врз основа на коефициенти и основици.

Коефициентите се применуваат кај исплатените плати, а ревалоризацијата на основиците се врши за оние кои не примале плати.

Валоризационите коефициенти се објавени во ("Служ-бен весник на РМ" 69/2022 година).

ВОВЕД

Врз основа на член 33 од Законот за пензиското и инвалидското осигурување ("Службен весник на РМ" 98/12; 166/12; 15/13; 170/13; 180/14; 20/15; 61/15; 97/15; 129/15; 147/15; 154/15; 217/15; 13/16; 27/16; 120/16; 132/16; 35/18; 220/18 и 245/18; 275/19; 31/20; 267/20, 267/20; 103/21; 67/22), платите од поранешните години **кои се земаат за утврдување на пензиската основица, се валоризираат со коефициентите** пресметани врз основа на движењето на платите на сите вработени во РС Македонија.

Валоризацијата на платите од поранешните години според кои се утврдува пензијата, се врши **според просекот на платите во последната календарска година, која и предходи на годината во која осигуреникот го остварува правото на пензија**.

Согласно Соопштението на ДЗС за исплатената плата по вработен во РМ бр.4.1.22.16 од 22.02.2022 година, Фондот на пензиско и инвалидско осигурување на Македонија ги утврдува и објавува:

ВАЛОРИЗАЦИОНИТЕ КОЕФИЦИЕНТИ ЗА ПРЕСМЕТУВАЊЕ НА ПЛАТИТЕ ОД ПОРАНЕШНИТЕ ГОДИНИ ЗА УТВРДУВАЊЕ НА ПЕНЗИСКА ОСНОВА НА НИВО НА ПЛАТИТЕ ОД 2020 ГОДИНА, ЗА ПЕНЗИИТЕ ОСТВАРЕНИ ВО 2021 ГОДИНА

1. Платите остварени од 1970 до 2021 година, што се земаат за утврдување на пензиската основа, кои се пресметуваат ***според просечната плата на вработените во Републиката од 2021 година***, како ***последна календарска година***, што и претходи на годината во која осигуреникот го остварува правото на пензија, со валоризационите коефициенти, што се пресметуваат врз основа на статистичките податоци, за движењето на платите на сите вработени во Републиката и тоа:

Година	Просечна плата	Коефициент
1970	0,001136	25.279.929,5775
1971	0,001366	21.023.426,0615
1972	0,001625	17.672.615,3846
1973	0,001872	15.340.811,9658
1974	0,002400	11.965.833,3333
1975	0,003013	9.531.364,0889
1976	0,003435	8.360.407,5691
1977	0,004087	7.026.669,9290
1978	0,004902	5.858.425,1326
1979	0,005775	4.972.813,8528
1980	0,006945	4.135.061,1951
1981	0,008817	3.257.116,9332
1982	0,011259	2.550.670,5747
1983	0,014076	2.040.210,2870
1984	0,019542	1.469.552,7582

1985	0,032821	874.988,5744
1986	0,066730	430.361,1569
1987	0,133917	214.446,2615
1988	0,359726	79.832,9840
1989	6,420000	4.473,2087
1990	38,54	745,1479
1991	77,85	368,8889
1992	764,00	37,5890
1993	4.854,00	5,9164
1994	9.009,00	3,1877
1995	9.373,00	3,0639
1996	9.445,00	3,0406
1997	9.469,00	3,0328
1998	9.623,00	2,9843
1999	9.754,00	2,9442
2000	9.942,00	2,8886
2001	10.552,00	2,7216
2002	11.279,00	2,5461
2003	11.824,00	2,4288
2004	12.293,00	2,3361
2005	12.597,00	2,2797
2006	13.517,00	2,1246
2007	14.584,00	1,9691
2008	16.096,00	1,7842
2009	19.057,00	1,4390
2010	20.553,00	1,3973
2011	20.847,00	1,3776
2012	20.902,00	1,3739
2013	21.145,00	1,3581
2014	21.394,00	1,3423
2015	21.906,00	1,3110
2016	22.342,00	1,2854
2017	22.928,00	1,2525
2018	24.276,00	1,1830

2019	25.213,00	1,1390
2020	27.182,00	1,0565
2021	28.718,00	1,0000

("Службен весник на РМ" 69/2022)

НАПОМЕНА: Пензиите пресметани со коефицие-нтите од точка 1 на ова Известување, а согласно членот 37 став 3 од Законот за пензиско и инвалидско осигурување, се сведуваат од просечно на месечно ниво, со коефициент од 1,0425.

ВИСИНА НА ПЕНЗИСКИТЕ ОСНОВИЦИ НА ОСИГУРЕНИЦИТЕ, ОДНОСНО ЛИЦАТА КОИ НЕ ОСТВАРИЛЕ ПЛАТА, ОДНОСНО НАДОМЕСТОК НА ПЛАТА ПО 1 ЈАНУАРИ 1970 ГОДИНА, ЗА ПЕНЗИИ ОСТВАРЕНИ ВО 2022 ГОДИНА

Согласно член 21 од Законот за пензиско и инвалидско осигурување ("Службен весник на РМ" 98/12; 166/12; 15/13; 170/13; 180/14; 20/15; 61/15; 97/15; 129/15; 147/15; 154/15; 217/15; 13/16; 27/16; 120/16; 132/16; 35/18; 220/18; 245/18; 275/19; 31/20; 267/20), на осигуреникот, односно лицето кое не остварило плата, односно надоместок на плата **по Јануари 1970 година, пензиската основица се утврдува во зависност од движењето на просечната плата на сите вработени во РС Македонија и стручната подготовка на осигуреникот.**

Основицата од став 1 на член 21 од Законот за ПИО, во почетокот на годината ја објавува Фондот за пензиско и инвалидско осигурување на РС Македонија.

Согласно Соопштението на ДЗС за исплатена просечна бруто плата по вработен во РМ бр.**4.1.22.17 од 22.02.2022** година, Фондот за пензиско и инвалидско осигурување на Македонија ја утврдува и објавува висината на пензиските основици за осигурениците и лицата, кои не оствариле плата односно надоместок на плата ***по 1 Јануари 1970 година, според стручна подготовка.***

Висината на пензиските основици за осигурениците и лицата кои не оствариле плата, односно надоместок на плата **по 1 јануари 1970 година**, **според стручната подготовка изнесува за:**

Висока стручна подготовка	**27.292,00**
Виша стручна подготовка или подготовка за високо квалификуван работник	**22.771,00**
Средна стручна подготовка или подготовка за квалификуван работник	**20.661,00**
Стручна подготовка на полуквалификуван работник односно нижа стручна подготовка	**18.231,00**
за осигуреници и лица без стручна подготовка	**17.572,00**

Износите од ова Известување, се сметаат како просечна плата остварена во 2021 година **и служат за утврдување на пензиската основа на осигуреници, односно лицата, кои не оствариле плата,** а кои правото на пензија **го остваруваат во 2022 година.**

КОЕФИЦИЕНТ НА МДБ

Коефициент на МДБ за месец ФЕВРУАРИ 2022 изнесува (4,7%)

Врз основа на член 44 од Законот за Данок на добивка ("Службен весник на РСМ" 112/2014...290/20; 151/21) Државниот завод за статистика, го утврдува и објавува:

ПРОЦЕНТОТ НА ПОРАСТ НА ЦЕНИТЕ НА МАЛО ВО РСМ ЗА МЕСЕЦ ФЕВРУАРИ 2022 ГОДИНА

1.	Кумулативен порат на цените на мало во РСМ за периодот **ФЕВРУАРИ 2022** ***година*** во однос на просечните цени на мало ***во 2021 година, изнесува:***	***4,7%***
2.	Коефициентот за пораст на даночната основица за плаќање на данок на добивка за месец ***ФЕВРУАРИ 2022 година,*** **изнесува**:	***4,7%***

Бидејќи коефициентот на **МДБ за месец** ***ФЕВРУАРИ 2022 година,*** е **ПОЗИТИВЕН,** Месечната аконтација на данокот на добивка, ке се пресмета како ***1/12*** **од Годишниот данок утврден во Даночниот биланс за оданочување на добивката за 2020** година, од ***(АОП/ 56), помножен со 4,7%.***

КОЕФИЦИЕНТИ НА ПОРАСТ НА ЦЕНИТЕ ЗА МЕСЕЦ ФЕВРУАРИ 2022 ГОДИНА

Месечен коефициент за ФЕВРУАРИ/2022 (0,016).
Кумулативен коефициент од I до II 2022 (0,044).

1. ЦЕНИТЕ НА ПРОИЗВОДИТЕЛИТЕ НА ИНДУСТРИСКИ ПРОИЗВОДИ

Р.бр	*ОПИС*	*Коефициент*
1.	Месечен коефициент на пораст на цените на производителите на индустриски производи во ***ФЕВРУАРИ/2022*** година, во однос на ***ЈАНУАРИ/2022*** година.	***0,016***
2.	Коефициент на пораст на цените на производителите на индустриски производи од почетокот на годината до крајот на ***ФЕВРУАРИ/2022*** година.	***0,044***
3.	Коефициент на пораст на цените на производителите на индустриски производи во ***ФЕВРУАРИ/2022*** година во однос на ***ФЕВРУАРИ/2021*** **година.**	***0,185***

2. ЦЕНИ НА МАЛО

Р.бр	*ОПИС*	*Коефициент*
1.	Месечен коефициент на пораст на цените на мало во ***ФЕВРУАРИ/2022*** година, во однос на ***ЈАНУАРИ/2022*** година.	***0,012***
2.	Коефициент на пораст на цените на мало од почетокот на годината до крајот на ***ФЕВРУАРИ/2022*** година**.**	***0,023***
3.	Коефициент на пораст на цените на мало во ***ФЕВРУАРИ/2022*** година во однос на ***ФЕВРУАРИ/2021*** година.	***0,086***

3. ТРОШОЦИ НА ЖИВОТ – ИНФЛАЦИЈА

Р.бр.	ОПИС	Коефициент
1.	Месечен коефициент на пораст на цените на мало во ***ФЕВРУАРИ/2022*** годи-на, во однос на ***ЈАНУАРИ/2022*** годи-на.	***0,010***
2.	Коефициент на пораст на трошоците на живот во Република Македонија во период од почетокот на годината до крајот на ***ФЕВРУАРИ/2022*** година во однос на просекот на трошоците на живот ***во 2021*** *година.*	***0,046***

П Р Е Г Л Е Д
НА ЦЕНИ НА ОДДЕЛНИ НАФТЕНИ ДЕРИВАТИ
(од 01.03.2022)

Согласно Одлуката за утврдување на највисоки малопродажни цени на нафтени деривати и горива за транспорт донесена од Регулаторната комисија за енергетика и водни услуги na РС Македонија објавена во ***(“Службен весник на РСМ” 42/2022),*** претпријатијата и другите правни и физички лица, што вршат промет на нафтени деривати, ги формираат цените за одделни нафтени деривати, така што највисоките малопродажни цени изнесуваат и тоа: ***за период од 01.03.2022 до нова промена.***

Табела 1
Највисоки малопродажни цени на нафтени деривати и горива за транспорт

Ред. Бр.	А) МОТОРНИ БЕНЗИНИ	ден/лит.	Коефициенти 30%
1.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 95	До 84,00	25,20
2.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 98	До 86,00	25,80
	Б) ДИЗЕЛ ГОРИВО	**Ден/лит.**	
2.	ЕУРО ДИЗЕЛ БС(Д-Е V)	до 75,50	22,65
	В) МАСЛО ЗА ГОРЕЊЕ	**Ден/лит.**	
1.	ЕКСТРА ЛЕСНО (ЕЛ – 1)	до 74,50	22,35
	Г) МАЗУТ	**Ден/лит.**	
1.	М – 1 НС	до 48,170	14,451

Табела 2
Највисоки набавни цени

Ред. Бр.	А) МОТОРНИ БЕНЗИНИ	ден/лит.	Коефициенти 30%
1.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 95	до 41,860	12,56
2.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 98	до 43,594	13,08
	Б) ДИЗЕЛ ГОРИВО	**Ден/лит.**	
2.	ЕУРО ДИЗЕЛ БС (Д-Е V)	до 41,722	12.52
	В) МАСЛО ЗА ГОРЕЊЕ	**Ден/лит.**	
1.	ЕКСТРА ЛЕСНО 1 (ЕЛ-1)	до 41,106	12,33
	Г) МАЗУТ	**Ден/лит.**	
1.	М – 1 НС	до 37,932	27,96

Табела 3
Еколошка такса

А	МОТОРНИ БЕНЗИНИ	ден/лит.
1.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 95	0,080
2.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 98	0,080
Б	**ДИЗЕЛ ГОРИВО**	**ден/лит.**
2.	ЕУРО ДИЗЕЛ БС (Д – Е - V)	0,030
В	**МАСЛО ЗА ГОРЕЊЕ**	**Ден/лит.**
1.	ЕКСТРА ЛЕСНО ЕЛ – 1	0,040
Г	**МАЗУТ**	**Ден/лит.**
1.	М – 1 НС	0,050

Табела 4
Задолжителни резерви на нафта

А	МОТОРНИ БЕНЗИНИ	ден/лит.
1.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 95	0,890
2.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 98	0,890
Б	**ДИЗЕЛ ГОРИВО**	**ден/лит.**
2.	ЕУРО ДИЗЕЛ БС (Д – Е - V)	0,300
В	**МАСЛО ЗА ГОРЕЊЕ**	**Ден/лит.**
1.	ЕКСТРА ЛЕСНО (ЕЛ – 1)	0,300
Г	**МАЗУТ**	**Ден/лит.**
1.	М – 1 НС	0,740

Табела 5
Акцизи

А	МОТОРНИ БЕНЗИНИ	ден/лит.
1.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 95	22,00
2.	(ЕУРО СУПЕР) БС – 98	22,00
Б	**ДИЗЕЛ ГОРИВО**	**Ден/лит.**
2.	ЕУРО ДИЗЕЛ БС (Д – Е - V)	15,50
В	**МАСЛО ЗА ГОРЕЊЕ**	**Ден/лит.**
1.	ЕКСТРА ЛЕСНО (ЕЛ – 1)	15,50
Г	**МАЗУТ**	**Ден/лит.**
1.	М – 1 НС	0,100

П Р Е Г Л Е Д
НА ЦЕНИ НА ОДДЕЛНИ НАФТЕНИ ДЕРИВАТИ
(од 08.03.2022)

Согласно Одлуката за утврдување на највисоки малопродажни цени на нафтени деривати и горива за транспорт донесена од Регулаторната комисија за енергетика и водни услуги на РС Македонија објавена во ***(“Службен весник на РСМ” 48/2022),*** претпријатијата и другите правни и физички лица, што вршат промет на нафтени деривати, ги формираат цените за одделни нафтени деривати, така што највисоките малопродажни цени изнесуваат и тоа: ***за период од 08.03.2022 до нова промена.***

Табела 1
Највисоки малопродажни цени на нафтени деривати и горива за транспорт

Ред. Бр.	А) МОТОРНИ БЕНЗИНИ	ден/лит.	Коефициенти 30%
1.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 95	До 89,50	26,85
2.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 98	До 91,50	27,45
	Б) ДИЗЕЛ ГОРИВО	**Ден/лит.**	
2.	ЕУРО ДИЗЕЛ БС(Д-Е V)	до 85,50	25,65
	В) МАСЛО ЗА ГОРЕЊЕ	**Ден/лит.**	
1.	ЕКСТРА ЛЕСНО (ЕЛ – 1)	до 83,50	25,05
	Г) МАЗУТ	**Ден/лит.**	
1.	М – 1 НС	до 54,319	16,29

Табела 2
Највисоки набавни цени

Ред. Бр.	А) МОТОРНИ БЕНЗИНИ	ден/лит.	Коефициенти 30%
1.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 95	до 46,702	14.01
2.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 98	до 48,461	14,54
	Б) ДИЗЕЛ ГОРИВО	**Ден/лит.**	
2.	ЕУРО ДИЗЕЛ БС (Д-Е V)	до 50,561	15,17
	В) МАСЛО ЗА ГОРЕЊЕ	**Ден/лит.**	
1.	ЕКСТРА ЛЕСНО 1 (ЕЛ-1)	До 48,682	14,60
	Г) МАЗУТ	**Ден/лит.**	
1.	М – 1 НС	до 43,143	12,94

Табела 3

Еколошка такса

А	**МОТОРНИ БЕНЗИНИ**	**ден/лит.**
1.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 95	0,080
2.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 98	0,080
Б	**ДИЗЕЛ ГОРИВО**	**ден/лит.**
2.	ЕУРО ДИЗЕЛ БС (Д – Е - V)	0,030
В	**МАСЛО ЗА ГОРЕЊЕ**	**Ден/лит.**
1.	ЕКСТРА ЛЕСНО (ЕЛ – 1)	0,040
Г	**МАЗУТ**	**Ден/лит.**
1.	М – 1 НС	0,050

Табела 4

Задолжителни резерви на нафта

А	**МОТОРНИ БЕНЗИНИ**	**ден/лит.**
1.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 95	0,890
2.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 98	0,890
Б	**ДИЗЕЛ ГОРИВО**	**ден/лит.**
2.	ЕУРО ДИЗЕЛ БС (Д – Е - V)	0,300
В	**МАСЛО ЗА ГОРЕЊЕ**	**Ден/лит.**
1.	ЕКСТРА ЛЕСНО (ЕЛ – 1)	0,300
Г	**МАЗУТ**	**Ден/лит.**
1.	М – 1 НС	0,740

Табела 5

Акцизи

А	**МОТОРНИ БЕНЗИНИ**	**ден/лит.**
1.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 95	22,00
2.	(ЕУРО СУПЕР) БС – 98	22,00
Б	**ДИЗЕЛ ГОРИВО**	**Ден/лит.**
2.	ЕУРО ДИЗЕЛ БС (Д – Е - V)	15,50
В	**МАСЛО ЗА ГОРЕЊЕ**	**Ден/лит.**
1.	ЕКСТРА ЛЕСНО (ЕЛ – 1)	15,50
Г	**МАЗУТ**	**Ден/лит.**
1.	М – 1 НС	0,100

П Р Е Г Л Е Д
НА ЦЕНИ НА ОДДЕЛНИ НАФТЕНИ ДЕРИВАТИ
(од 10.03.2022)

Согласно Одлуката за утврдување на највисоки малопродажни цени на нафтени деривати и горива за транспорт донесена од Регулаторната комисија за енергетика и водни услуги на РС Македонија објавена во ***(“Службен весник на РСМ” 53/2022),*** претпријатијата и другите правни и физички лица, што вршат промет на нафтени деривати, ги формираат цените за одделни нафтени деривати, така што највисоките малопродажни цени изнесуваат и тоа: ***за период од 10.03.2022 до нова промена.***

Табела 1
Највисоки малопродажни цени на нафтени деривати и горива за транспорт

Ред. Бр.	А) МОТОРНИ БЕНЗИНИ	ден/лит.	Коефициенти 30%
1.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 95	До 93,00	27,90
2.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 98	До 95,00	28,50
	Б) ДИЗЕЛ ГОРИВО	**Ден/лит.**	
2.	ЕУРО ДИЗЕЛ БС(Д-Е V)	до 94,00	28,20
	В) МАСЛО ЗА ГОРЕЊЕ	**Ден/лит.**	
1.	ЕКСТРА ЛЕСНО (ЕЛ – 1)	до 90,00	27,00
	Г) МАЗУТ	**Ден/лит.**	
1.	М – 1 НС	до 59,165	17,75

Табела 2
Највисоки набавни цени

Ред. Бр.	А) МОТОРНИ БЕНЗИНИ	ден/лит.	Коефициенти 30%
1.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 95	до 51,108	15,33
2.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 98	до 52,886	15,87
	Б) ДИЗЕЛ ГОРИВО	**Ден/лит.**	
2.	ЕУРО ДИЗЕЛ БС (Д-Е V)	до 59,152	17.75
	В) МАСЛО ЗА ГОРЕЊЕ	**Ден/лит.**	
1.	ЕКСТРА ЛЕСНО 1 (ЕЛ-1)	До 55,833	16,75
	Г) МАЗУТ	**Ден/лит.**	
1.	М – 1 НС	до 47,250	14,18

Табела 3

Еколошка такса

А	**МОТОРНИ БЕНЗИНИ**	**ден/лит.**
1.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 95	0,080
2.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 98	0,080
Б	**ДИЗЕЛ ГОРИВО**	**ден/лит.**
2.	ЕУРО ДИЗЕЛ БС(Д – Е - V)	0,030
В	**МАСЛО ЗА ГОРЕЊЕ**	**Ден/лит.**
1.	ЕКСТРА ЛЕСНО (ЕЛ – 1)	0,040
Г	**МАЗУТ**	**Ден/лит.**
1.	М – 1 НС	0,050

Табела 4
Задолжителни резерви на нафта

А	**МОТОРНИ БЕНЗИНИ**	**ден/лит.**
1.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 95	0,890
2.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 98	0,890
Б	**ДИЗЕЛ ГОРИВО**	**ден/лит.**
2.	ЕУРО ДИЗЕЛ БС(Д – Е - V)	0,300
В	**МАСЛО ЗА ГОРЕЊЕ**	**Ден/лит.**
1.	ЕКСТРА ЛЕСНО (ЕЛ – 1)	0,300
Г	**МАЗУТ**	**Ден/лит.**
1.	М – 1 НС	0,740

Табела 5
Акцизи

А	**МОТОРНИ БЕНЗИНИ**	**ден/лит.**
1.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 95	22,00
2.	(ЕУРО СУПЕР) БС – 98	22,00
Б	**ДИЗЕЛ ГОРИВО**	**Ден/лит.**
2.	ЕУРО ДИЗЕЛ БС (Д – Е - V)	15,50
В	**МАСЛО ЗА ГОРЕЊЕ**	**Ден/лит.**
1.	ЕКСТРА ЛЕСНО (ЕЛ – 1)	15,50
Г	**МАЗУТ**	**Ден/лит.**
1.	М – 1 НС	0,100

П Р Е Г Л Е Д
НА ЦЕНИ НА ОДДЕЛНИ НАФТЕНИ ДЕРИВАТИ
(од 11.03.2022)

Согласно Одлуката за утврдување на највисоки малопродажни цени на нафтени деривати и горива за транспорт донесена од Регулаторната комисија за енергетика и водни услуги на РС Македонија објавена во ***(“Службен весник на РСМ” 55/2022),*** претпријатијата и другите правни и физички лица, што вршат промет на нафтени деривати, ги формираат цените за одделни нафтени деривати, така што највисоките малопродажни цени изнесуваат и тоа: ***за период од 11.03.2022 до нова промена.***

Табела 1
Највисоки малопродажни цени на нафтени деривати и горива за транспорт

Ред. Бр.	А) МОТОРНИ БЕНЗИНИ	ден/лит.	Коефициенти 30%
1.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 95	До 93,00	27,90
2.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 98	До 95,00	28,50
	Б) ДИЗЕЛ ГОРИВО	**Ден/лит.**	
2.	ЕУРО ДИЗЕЛ БС(Д-Е V)	до 97,00	29,10
	В) МАСЛО ЗА ГОРЕЊЕ	**Ден/лит.**	
1.	ЕКСТРА ЛЕСНО (ЕЛ – 1)	до 92,50	27,75
	Г) МАЗУТ	**Ден/лит.**	
1.	М – 1 НС	до 60,569	18,17

Табела 2
Највисоки набавни цени

Ред. Бр.	А) МОТОРНИ БЕНЗИНИ	ден/лит.	Коефициенти 30%
1.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 95	до 51,108	15,33
2.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 98	до 52,886	15,87
	Б) ДИЗЕЛ ГОРИВО	**Ден/лит.**	
2.	ЕУРО ДИЗЕЛ БС (Д-Е V)	до 61,443	18.43
	В) МАСЛО ЗА ГОРЕЊЕ	**Ден/лит.**	
1.	ЕКСТРА ЛЕСНО 1 (ЕЛ-1)	До 57,657	17,30
	Г) МАЗУТ	**Ден/лит.**	
1.	М – 1 НС	до 48,440	14,53

Табела 3
Еколошка такса

А	МОТОРНИ БЕНЗИНИ	ден/лит.
1.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 95	0,080
2.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 98	0,080
Б	**ДИЗЕЛ ГОРИВО**	**ден/лит.**
2.	ЕУРО ДИЗЕЛ БС(Д – Е - V)	0,030
В	**МАСЛО ЗА ГОРЕЊЕ**	**Ден/лит.**
1.	ЕКСТРА ЛЕСНО (ЕЛ – 1)	0,040
Г	**МАЗУТ**	**Ден/лит.**
1.	М – 1 НС	0,050

Табела 4
Задолжителни резерви на нафта

А	МОТОРНИ БЕНЗИНИ	ден/лит.
1.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 95	0,890
2.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 98	0,890
Б	**ДИЗЕЛ ГОРИВО**	**ден/лит.**
2.	ЕУРО ДИЗЕЛ БС(Д – Е - V)	0,300
В	**МАСЛО ЗА ГОРЕЊЕ**	**Ден/лит.**
1.	ЕКСТРА ЛЕСНО (ЕЛ – 1)	0,300
Г	**МАЗУТ**	**Ден/лит.**
1.	М – 1 НС	0,740

Табела 5
Акцизи

А	МОТОРНИ БЕНЗИНИ	ден/лит.
1.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 95	22,00
2.	(ЕУРО СУПЕР) БС – 98	22,00
Б	**ДИЗЕЛ ГОРИВО**	**Ден/лит.**
2.	ЕУРО ДИЗЕЛ БС (Д – Е - V)	15,50
В	**МАСЛО ЗА ГОРЕЊЕ**	**Ден/лит.**
1.	ЕКСТРА ЛЕСНО (ЕЛ – 1)	15,50
Г	**МАЗУТ**	**Ден/лит.**
1.	М – 1 НС	0,100

П Р Е Г Л Е Д
НА ЦЕНИ НА ОДДЕЛНИ НАФТЕНИ ДЕРИВАТИ
(од 13.03.2022)

Согласно Одлуката за утврдување на највисоки малопродажни цени на нафтени деривати и горива за транспорт донесена од Регулаторната комисија за енергетика и водни услуги на РС Македонија објавена во ***(“Службен весник на РСМ” 59/2022),*** претпријатијата и другите правни и физички лица, што вршат промет на нафтени деривати, ги формираат цените за одделни нафтени деривати, така што највисоките малопродажни цени изнесуваат и тоа: ***за период од 13.03.2022 до нова промена.***

Табела 1
Највисоки малопродажни цени на нафтени деривати и горива за транспорт

Ред. Бр.	А) МОТОРНИ БЕНЗИНИ	ден/лит.	Коефициенти 30%
1.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 95	До 86,50	25,95
2.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 98	До 88,50	26,55
	Б) ДИЗЕЛ ГОРИВО	**Ден/лит.**	
2.	ЕУРО ДИЗЕЛ БС(Д-Е V)	до 88,00	26,40
	В) МАСЛО ЗА ГОРЕЊЕ	**Ден/лит.**	
1.	ЕКСТРА ЛЕСНО (ЕЛ – 1)	до 83,50	25,05
	Г) МАЗУТ	**Ден/лит.**	
1.	М – 1 НС	до 60,914	18,27

Табела 2
Највисоки набавни цени

Ред. Бр.	А) МОТОРНИ БЕНЗИНИ	ден/лит.	Коефициенти 30%
1.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 95	до 52,092	15,63
2.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 98	до 53,882	16,16
	Б) ДИЗЕЛ ГОРИВО	**Ден/лит.**	
2.	ЕУРО ДИЗЕЛ БС (Д-Е V)	до 60,278	18.08
	В) МАСЛО ЗА ГОРЕЊЕ	**Ден/лит.**	
1.	ЕКСТРА ЛЕСНО 1 (ЕЛ-1)	До 56,418	16,93
	Г) МАЗУТ	**Ден/лит.**	
1.	М – 1 НС	до 48,732	14,62

Табела 3
Еколошка такса

А	**МОТОРНИ БЕНЗИНИ**	**ден/лит.**
1.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 95	0,080
2.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 98	0,080
Б	**ДИЗЕЛ ГОРИВО**	**ден/лит.**
2.	ЕУРО ДИЗЕЛ БС(Д – Е - V)	0,030
В	**МАСЛО ЗА ГОРЕЊЕ**	**Ден/лит.**
1.	ЕКСТРА ЛЕСНО (ЕЛ – 1)	0,040
Г	**МАЗУТ**	**Ден/лит.**
1.	М – 1 НС	0,050

Табела 4
Задолжителни резерви на нафта

А	**МОТОРНИ БЕНЗИНИ**	**ден/лит.**
1.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 95	0,890
2.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 98	0,890
Б	**ДИЗЕЛ ГОРИВО**	**ден/лит.**
2.	ЕУРО ДИЗЕЛ БС(Д – Е - V)	0,300
В	**МАСЛО ЗА ГОРЕЊЕ**	**Ден/лит.**
1.	ЕКСТРА ЛЕСНО (ЕЛ – 1)	0,300
Г	**МАЗУТ**	**Ден/лит.**
1.	М – 1 НС	0,740

Табела 5
Акцизи

А	**МОТОРНИ БЕНЗИНИ**	**ден/лит.**
1.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 95	22,00
2.	(ЕУРО СУПЕР) БС – 98	22,00
Б	**ДИЗЕЛ ГОРИВО**	**Ден/лит.**
2.	ЕУРО ДИЗЕЛ БС (Д – Е - V)	15,50
В	**МАСЛО ЗА ГОРЕЊЕ**	**Ден/лит.**
1.	ЕКСТРА ЛЕСНО (ЕЛ – 1)	15,50
Г	**МАЗУТ**	**Ден/лит.**
1.	М – 1 НС	0,100

П Р Е Г Л Е Д
НА ЦЕНИ НА ОДДЕЛНИ НАФТЕНИ ДЕРИВАТИ
(од 15.03.2022)

Согласно Одлуката за утврдување на највисоки малопродажни цени на нафтени деривати и горива за транспорт донесена од Регулаторната комисија за енергетика и водни услуги на РС Македонија објавена во ***(“Службен весник на РСМ” 60/2022),*** претпријатијата и другите правни и физички лица, што вршат промет на нафтени деривати, ги формираат цените за одделни нафтени деривати, така што највисоките малопродажни цени изнесуваат и тоа: ***<u>за период од 15.03.2022 до нова промена.</u>***

Табела 1
Највисоки малопродажни цени на нафтени деривати и горива за транспорт

Ред. Бр.	А) МОТОРНИ БЕНЗИНИ	ден/лит.	Коефициенти 30%
1.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 95	До 86,50	25,95
2.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 98	До 88,50	26,55
	Б) ДИЗЕЛ ГОРИВО	**Ден/лит.**	
2.	ЕУРО ДИЗЕЛ БС(Д-Е V)	до 88,00	26,40
	В) МАСЛО ЗА ГОРЕЊЕ	**Ден/лит.**	
1.	ЕКСТРА ЛЕСНО (ЕЛ – 1)	до 83,50	25,05
	Г) МАЗУТ	**Ден/лит.**	
1.	М – 1 НС	до 60,914	18,27

Табела 2
Највисоки набавни цени

Ред. Бр.	А) МОТОРНИ БЕНЗИНИ	ден/лит.	Коефициенти 30%
1.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 95	до 52,092	15,63
2.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 98	до 53,882	16,16
	Б) ДИЗЕЛ ГОРИВО	**Ден/лит.**	
2.	ЕУРО ДИЗЕЛ БС (Д-Е V)	до 60,278	18.08
	В) МАСЛО ЗА ГОРЕЊЕ	**Ден/лит.**	
1.	ЕКСТРА ЛЕСНО 1 (ЕЛ-1)	До 56,418	16,93
	Г) МАЗУТ	**Ден/лит.**	
1.	М – 1 НС	до 48,732	14,62

Табела 3

Еколошка такса

А	**МОТОРНИ БЕНЗИНИ**	**ден/лит.**
1.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 95	0,080
2.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 98	0,080
Б	**ДИЗЕЛ ГОРИВО**	**ден/лит.**
2.	ЕУРО ДИЗЕЛ БС(Д – Е - V)	0,030
В	**МАСЛО ЗА ГОРЕЊЕ**	**Ден/лит.**
1.	ЕКСТРА ЛЕСНО (ЕЛ – 1)	0,040
Г	**МАЗУТ**	**Ден/лит.**
1.	М – 1 НС	0,050

Табела 4

Задолжителни резерви на нафта

А	**МОТОРНИ БЕНЗИНИ**	**ден/лит.**
1.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 95	0,890
2.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 98	0,890
Б	**ДИЗЕЛ ГОРИВО**	**ден/лит.**
2.	ЕУРО ДИЗЕЛ БС(Д – Е - V)	0,300
В	**МАСЛО ЗА ГОРЕЊЕ**	**Ден/лит.**
1.	ЕКСТРА ЛЕСНО (ЕЛ – 1)	0,300
Г	**МАЗУТ**	**Ден/лит.**
1.	М – 1 НС	0,740

Табела 5

Акцизи

А	**МОТОРНИ БЕНЗИНИ**	**ден/лит.**
1.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 95	22,00
2.	(ЕУРО СУПЕР) БС – 98	22,00
Б	**ДИЗЕЛ ГОРИВО**	**Ден/лит.**
2.	ЕУРО ДИЗЕЛ БС (Д – Е - V)	15,50
В	**МАСЛО ЗА ГОРЕЊЕ**	**Ден/лит.**
1.	ЕКСТРА ЛЕСНО (ЕЛ – 1)	15,50
Г	**МАЗУТ**	**Ден/лит.**
1.	М – 1 НС	0,100

ПРЕГЛЕД НА ВИСИНА НА СТАПКА НА КАЗНЕНА И ДОГОВОРНА КАМАТА ОД 01.02.2010 ДО 30.06.2022 година

Период	Референтна каматна стапка	Казнена камата правно и правно	Казнена камата правно и физичко	Објава на НБРМ	Стапка на EURIBOR	Правно и правно	Правно и физичко
1	2	3=(2+10%)	4=(2+8%)	5	6	7=(6+10%)	8=(6+8%)
01.02-30.06 2010	8,5%	18,5%	16,5%	**8562 30.12.2009**	0,453%	10,453%	8,453%
01.07-31.12 . 2010	5%	15%	13%	**4474 30.06.2010**	0,485%	10,485%	8,485%
01.01-30.06. 2011	4%	14%	12%	**2521 29.12.2010**	0,782%	10,782%	8,782%
01.07-31.12. 2011	4%	14%	12%	**5978 30.06.2011**	1,325%	11,325%	9,325%
01.01-30.06. 2012	4%	13,75%	12%	**9901 28.12.2011**	1,024%	11,024%	9,024%
01.07-31.12. 2012	3,75%	13,75%	11,75%	**5631 29.06.2012**	0,373%	10,373%	8,373%
01.01-30.06. 2013	3,75%	13,75%	11,75%	**10257 31.12.2012**	0,109%	10,109%	8,109%
01.07-31.12. 2013	3,50%	13,50%	11,50%	**23009 28.06.2013**	0,123%	10,123%	8,123%
01.01-30.06. 2014	3,25%	13,25%	11,25%	**40842 31.12.2013**	0,216%	10,216%	8,216%
01.07-31.12. 2014	3,25%	13,25%	11,25%	**21389 25.06.2014**	0,099%	10,099%	8,099%
01.01-30.06. 2015	3,25%	13,25%	11,25%	**40009 29.12.2014**	0,018%	10,018%	8,018%
01.07-31.12. 2015	3,25%	13,25%	11,25%	**22941 29.06.2015**	-0,064%	9,936%	7,936%
01.01-30.06. 2016	3,25%	13,25%	11,25%	**41260 29.12.2015**	-0,205%	9,795%	7,795%
01.07-31.12. 2016	4%	14%	12%	**21125 27.06.2016**	-0,364%	9,636%	7,636%

01.01-30.06. 2017	3,75%	13,75%	11,75%	**38458 30.12.2016**	-0,368%	9,632%	7,632%
01.07-31.12. 2017	3,25%	13,25%	11,25%	**21905 29.06.2017**	-0,373%	9,627%	7,627%
01.01-30.06.2018	3,25%	13,25%	11,25%	**39714 26.12.2017**	-0,368%	9,632%	7,632%
01.07-31.12 2018	3,00%	13,00%	11,00%	**22066 27.06.2018**	-0,370%	9,630%	7,630%
01.01-30.06. 2019	2,50%	12,50%	10,50%	**40459 26.12.2018**	-0,363%	9,637%	7,637%
01.07-31.12. 2019	2,25%	12,25%	10,25%	**21235 26.06.2019**	-0,388%	9,612%	7,612%
01.01-30.06 2020	2,25%	12,25%	10,25%	**21235 26.06.2019**	-0,438%	9,562%	7,562%
03.04-30.04. 2020 (вонредна состојба)	**1,75%**	**6,75%**	**5,75%**	**11011 03.04.2020**	**-0,423%**	**4,577%**	**3,577%**
01.05. 31.05 2020 (вонредна состојба)	**1,75%**	**6,75%**	**5,75%**	**12262 29.04.2020**	**-0,460%**	**4,540%**	**3,540%**
01.06.30.06. 2020 (вонредна состојба)	**1,50%**	**6,50%**	**5,50%**	**14004 29.05.020**	**-0,482%**	**4,518%**	**3,518%**
01.07. 31.12 2020	**1,50%**	**11,50%**	**9,5%**	**15997 30.06.2020**	**-0,510%**	**9,490%**	**7,490%**
01.01. 30.06 2021	**1,50%**	**11,50%**	**9,5%**	**31368 24.12.2020**	**-0,554%**	**9,446%**	**7,446%**
01.07. 31.12 2021	**1,25%**	**11,25%**	**9,25%**	**19476 29.06.2021**	**-0,555%**	**9,445%**	**7,445%**
01.01.- 30.06 2022	**1,25%**	**11,25%**	**9,25%**	**31.12.2021**	**-0,583%**	**9,417%**	**7,417%**

КУРСНИ ЛИСТИ
НА НБРМ ОД 01.03.2022 ДО 31.03.2022 ГОДИНА

Земја	*Шифра*	*Валута*	*Важи за*	*Среден курс на девизи*		
				01.03.2022	*02.03.2022*	*03.03.2022*
ЕМУ	978	EUR	1	61.6950	61.6950	61.6950
САД	840	USD	1	55.0897	55.2724	55.5511
Г. БРИТАНИЈА	826	GBP	1	73.8420	74.0725	74.0458
ШВАЈЦАРИЈА	756	CHF	1	59.6894	60.2079	60.3906
ШВЕДСКА	752	SEK	1	5.8173	5.7717	5.7189
НОРВЕШКА	578	NOK	1	6.2027	6.2572	6.2428
ЈАПОНИЈА	392	JPY	1	0.4771	0.4814	0.4817
ДАНСКА	208	DKK	1	8.2919	8.2949	8.2938
КАНАДА	124	CAD	1	43.2522	43.5761	43.7926
АВСТРАЛИЈА	036	AUD	1	39.7827	40.1529	40.3975
БУГАРИЈА	975	BGN	1	31.5446	31.5446	31.5446
ЧЕШКА	203	CZK	1	2.4681	2.4227	2.3852
УНГАРИЈА	348	HUF	1	0.1669	0.1625	0.1614
ПОЛСКА	985	PLN	1	13.1728	12.8673	12.8475
РОМАНИЈА	946	RON	1	12.4677	12.4662	12.4654
ХРВАТСКА	191	HRK	1	8.1548	8.1532	8.1456
ТУРЦИЈА	949	TRY	1	3.9924	3.9673	3.9477
РУСИЈА	643	RUB	1	0.5342	0.5264	
БРАЗИЛ	986	BRL	1	10.6687	10.7113	10.7646
КИНА	156	CNY	1	8.7300	8.7558	8.7943
ХОНГ КОНГ	344	HKD	1	7.0497	7.0724	7.1089
ИНДОНЕЗИЈА	360	IDR	1	0.0038	0.0038	0.0039
ИЗРАЕЛ	376	ILS	1	16.9959	17.0654	17.1594
ИНДИЈА	356	INR	1	0.7297	0.7301	0.7329
ЈУЖНА КОРЕЈА	410	KRW	1	0.0458	0.0460	0.0461
МЕКСИКО	484	MXN	1	2.6940	2.6993	2.6825
МАЛЕЗИЈА	458	MYR	1	13.1213	13.1821	13.2407
НОВ ЗЕЛАНД	554	NZD	1	37.1031	37.4272	37.6097
ФИЛИПИНИ	608	PHP	1	1.0742	1.0768	1.0785
СИНГАПУР	702	SGD	1	40.5861	40.7228	40.9689
ТАЈЛАНД	764	THB	1	1.6860	1.6900	1.6978
ЈУЖНА АФРИКА	710	ZAR	1	3.5690	3.5839	3.5889

Земја	Шифра	Валута	Важи за	Среден курс на девизи		
				04.03.2022	05.03.2022 06.03.2022 07.03.2022	08.03.2022
ЕМУ	978	EUR	1	61.6950	61.6950	61.6950
САД	840	USD	1	55.7015	56.4507	56.6269
Г. БРИТАНИЈА	826	GBP	1	74.5379	74.8817	74.6642
ШВАЈЦАРИЈА	756	CHF	1	60.5328	61.3514	61.2722
ШВЕДСКА	752	SEK	1	5.7291	5.7159	5.6824
НОРВЕШКА	578	NOK	1	6.2687	6.2725	6.2746
ЈАПОНИЈА	392	JPY	1	0.4813	0.4890	0.4914
ДАНСКА	208	DKK	1	8.2925	8.2930	8.2917
КАНАДА	124	CAD	1	44.0931	44.2671	44.5001
АВСТРАЛИЈА	036	AUD	1	40.7524	41.4840	41.8243
БУГАРИЈА	975	BGN	1	31.5446	31.5446	31.5446
ЧЕШКА	203	CZK	1	2.4068	2.3971	2.4115
УНГАРИЈА	348	HUF	1	0.1629	0.1596	0.1569
ПОЛСКА	985	PLN	1	12.9364	12.7128	12.4573
РОМАНИЈА	946	RON	1	12.4646	12.4649	12.4651
ХРВАТСКА	191	HRK	1	8.1499	8.1624	8.1607
ТУРЦИЈА	949	TRY	1	3.9322	3.9629	3.9402
РУСИЈА	643	RUB	1			
БРАЗИЛ	986	BRL	1	11.0089	11.1538	11.2040
КИНА	156	CNY	1	8.8141	8.9329	8.9613
ХОНГ КОНГ	344	HKD	1	7.1285	7.2233	7.2451
ИНДОНЕЗИЈА	360	IDR	1	0.0039	0.0039	0.0039
ИЗРАЕЛ	376	ILS	1	17.1987	17.3286	17.3043
ИНДИЈА	356	INR	1	0.7329	0.7394	0.7361
ЈУЖНА КОРЕЈА	410	KRW	1	0.0462	0.0463	0.0461
МЕКСИКО	484	MXN	1	2.6948	2.7114	2.6795
МАЛЕЗИЈА	458	MYR	1	13.3049	13.5115	13.5814
НОВ ЗЕЛАНД	554	NZD	1	37.7825	38.5473	38.8973
ФИЛИПИНИ	608	PHP	1	1.0768	1.0859	1.0856
СИНГАПУР	702	SGD	1	41.0152	41.4840	41.5987
ТАЈЛАНД	764	THB	1	1.7108	1.7245	1.7202
ЈУЖНА АФРИКА	710	ZAR	1	3.6550	3.6714	3.6954

Земја	Шифра	Валута	Важи за	Среден курс на девизи		
				09.03.2022	10.03.2022	11.03.2022
ЕМУ	978	EUR	1	61.6950	61.6950	61.6950
САД	840	USD	1	56.6425	56.1221	55.6613
Г. БРИТАНИЈА	826	GBP	1	74.1616	73.8243	73.2894
ШВАЈЦАРИЈА	756	CHF	1	61.0177	60.4972	60.0730
ШВЕДСКА	752	SEK	1	5.6703	5.7476	5.7620
НОРВЕШКА	578	NOK	1	6.3002	6.2967	6.2199
ЈАПОНИЈА	392	JPY	1	0.4895	0.4846	0.4800
ДАНСКА	208	DKK	1	8.2878	8.2879	8.2922
КАНАДА	124	CAD	1	44.1372	43.7305	43.4809
АВСТРАЛИЈА	036	AUD	1	41.2097	41.1547	40.8333
БУГАРИЈА	975	BGN	1	31.5446	31.5446	31.5446
ЧЕШКА	203	CZK	1	2.4060	2.4324	2.4370
УНГАРИЈА	348	HUF	1	0.1589	0.1625	0.1617
ПОЛСКА	985	PLN	1	12.5644	12.8009	12.7894
РОМАНИЈА	946	RON	1	12.4651	12.4674	12.4659
ХРВАТСКА	191	HRK	1	8.1483	8.1580	8.1537
ТУРЦИЈА	949	TRY	1	3.9002	3.8243	3.7224
РУСИЈА	643	RUB	1			
БРАЗИЛ	986	BRL	1	11.1471	11.1764	11.0252
КИНА	156	CNY	1	8.9666	8.8829	8.8056
ХОНГ КОНГ	344	HKD	1	7.2426	7.1760	7.1169
ИНДОНЕЗИЈА	360	IDR	1	0.0039	0.0039	0.0039
ИЗРАЕЛ	376	ILS	1	17.1270	17.1480	17.0339
ИНДИЈА	356	INR	1	0.7351	0.7327	0.7292
ЈУЖНА КОРЕЈА	410	KRW	1	0.0459	0.0455	0.0453
МЕКСИКО	484	MXN	1	2.6494	2.6576	2.6461
МАЛЕЗИЈА	458	MYR	1	13.5427	13.4038	13.2923
НОВ ЗЕЛАНД	554	NZD	1	38.6609	38.4273	38.1186
ФИЛИПИНИ	608	PHP	1	1.0843	1.0775	1.0669
СИНГАПУР	702	SGD	1	41.5287	41.2234	40.9716
ТАЈЛАНД	764	THB	1	1.7064	1.6984	1.6806
ЈУЖНА АФРИКА	710	ZAR	1	3.6932	3.7041	3.6885

Земја	*Шифра*	*Валута*	*Важи за*	*Среден курс на девизи*		
				12.03.2022 13.03.2022 14.03.2022	*15.03.2022*	*16.03.2022*
ЕМУ	978	EUR	1	61.6960	61.6950	61.6950
САД	840	USD	1	56.1383	56.2911	56.1323
Г. БРИТАНИЈА	826	GBP	1	73.4739	73.5164	73.4027
ШВАЈЦАРИЈА	756	CHF	1	60.3089	60.1961	59.7704
ШВЕДСКА	752	SEK	1	5.7952	5.8552	5.8612
НОРВЕШКА	578	NOK	1	6.2934	6.2579	6.2641
ЈАПОНИЈА	392	JPY	1	0.4803	0.4771	0.4758
ДАНСКА	208	DKK	1	8.2923	8.2918	8.2912
КАНАДА	124	CAD	1	43.9932	44.1372	43.7584
АВСТРАЛИЈА	036	AUD	1	41.0841	40.7577	40.4982
БУГАРИЈА	975	BGN	1	31.5451	31.5446	31.5446
ЧЕШКА	203	CZK	1	2.4470	2.4787	2.4810
УНГАРИЈА	348	HUF	1	0.1620	0.1650	0.1661
ПОЛСКА	985	PLN	1	12.9017	13.0660	13.0282
РОМАНИЈА	946	RON	1	12.4664	12.4662	12.4682
ХРВАТСКА	191	HRK	1	8.1487	8.1451	8.1446
ТУРЦИЈА	949	TRY	1	3.7954	3.8083	3.8327
РУСИЈА	643	RUB	1			
БРАЗИЛ	986	BRL	1	11.2018	11.1592	10.9417
КИНА	156	CNY	1	8.8602	8.8467	8.7989
ХОНГ КОНГ	344	HKD	1	7.1734	7.1893	7.1717
ИНДОНЕЗИЈА	360	IDR	1	0.0039	0.0039	0.0039
ИЗРАЕЛ	376	ILS	1	17.2900	17.2044	17.0957
ИНДИЈА	356	INR	1	0.7346	0.7351	0.7349
ЈУЖНА КОРЕЈА	410	KRW	1	0.0456	0.0454	0.0452
МЕКСИКО	484	MXN	1	2.6880	2.7022	2.6900
МАЛЕЗИЈА	458	MYR	1	13.3837	13.3866	13.3426
НОВ ЗЕЛАНД	554	NZD	1	38.4327	38.2486	38.0458
ФИЛИПИНИ	608	PHP	1	1.0737	1.0749	1.0723
СИНГАПУР	702	SGD	1	41.2710	41.2758	41.1492
ТАЈЛАНД	764	THB	1	1.6884	1.6861	1.6746
ЈУЖНА АФРИКА	710	ZAR	1	3.7415	3.7384	3.7110

Земја	Шифра	Валута	Важи за	Среден курс на девизи		
				17.03.2022	18.03.2022	19.03.2022 20.03.2022 21.03.2022
ЕМУ	978	EUR	1	61.6950	61.6950	61.6950
САД	840	USD	1	56.1170	55.8275	56.0456
Г. БРИТАНИЈА	826	GBP	1	73.4552	73.1677	73.5077
ШВАЈЦАРИЈА	756	CHF	1	59.6894	59.4078	59.8168
ШВЕДСКА	752	SEK	1	5.9205	5.9037	5.9150
НОРВЕШКА	578	NOK	1	6.2962	6.3083	6.3642
ЈАПОНИЈА	392	JPY	1	0.4744	0.4700	0.4695
ДАНСКА	208	DKK	1	8.2910	8.2880	8.2898
КАНАДА	124	CAD	1	44.1720	44.0742	44.3498
АВСТРАЛИЈА	036	AUD	1	40.6825	40.9797	41.2814
БУГАРИЈА	975	BGN	1	31.5446	31.5446	31.5446
ЧЕШКА	203	CZK	1	2.4991	2.4900	2.4840
УНГАРИЈА	348	HUF	1	0.1662	0.1658	0.1644
ПОЛСКА	985	PLN	1	13.1926	13.1577	13.0890
РОМАНИЈА	946	RON	1	12.4704	12.4725	12.4679
ХРВАТСКА	191	HRK	1	8.1472	8.1467	8.1515
ТУРЦИЈА	949	TRY	1	3.8134	3.7821	3.7837
РУСИЈА	643	RUB	1			
БРАЗИЛ	986	BRL	1	10.9150	10.9507	11.0596
КИНА	156	CNY	1	8.8367	8.7915	8.8097
ХОНГ КОНГ	344	HKD	1	7.1742	7.1414	7.1654
ИНДОНЕЗИЈА	360	IDR	1	0.0039	0.0039	0.0039
ИЗРАЕЛ	376	ILS	1	17.1987	17.2443	17.2520
ИНДИЈА	356	INR	1	0.7364	0.7358	0.7364
ЈУЖНА КОРЕЈА	410	KRW	1	0.0456	0.0460	0.0461
МЕКСИКО	484	MXN	1	2.6995	2.7073	2.7310
МАЛЕЗИЈА	458	MYR	1	13.3692	13.3067	13.3663
НОВ ЗЕЛАНД	554	NZD	1	38.1587	38.2486	38.4968
ФИЛИПИНИ	608	PHP	1	1.0742	1.0694	1.0707
СИНГАПУР	702	SGD	1	41.2234	41.1849	41.2620
ТАЈЛАНД	764	THB	1	1.6819	1.6780	1.6790
ЈУЖНА АФРИКА	710	ZAR	1	3.7261	3.7326	3.7312

Земја	Шифра	Валута	Важи за	Среден курс на девизи		
				22.03.2022	23.03.2022	24.03.2022
ЕМУ	978	EUR	1	61.6950	61.6968	61.6950
САД	840	USD	1	55.8933	55.9659	56.1629
Г. БРИТАНИЈА	826	GBP	1	73.6393	74.1281	74.0814
ШВАЈЦАРИЈА	756	CHF	1	60.0263	60.0455	60.0789
ШВЕДСКА	752	SEK	1	5.9272	5.9426	5.9319
НОРВЕШКА	578	NOK	1	6.3883	6.4112	6.3982
ЈАПОНИЈА	392	JPY	1	0.4689	0.4640	0.4651
ДАНСКА	208	DKK	1	8.2911	8.2924	8.2945
КАНАДА	124	CAD	1	44.3913	44.4918	44.5773
АВСТРАЛИЈА	036	AUD	1	41.4144	41.6814	41.8896
БУГАРИЈА	975	BGN	1	31.5446	31.5456	31.5446
ЧЕШКА	203	CZK	1	2.4995	2.5000	2.5074
УНГАРИЈА	348	HUF	1	0.1647	0.1662	0.1657
ПОЛСКА	985	PLN	1	13.1378	13.1687	13.1121
РОМАНИЈА	946	RON	1	12.4712	12.4733	12.4730
ХРВАТСКА	191	HRK	1	8.1464	8.1448	8.1489
ТУРЦИЈА	949	TRY	1	3.7671	3.7751	3.7825
РУСИЈА	643	RUB	1			
БРАЗИЛ	986	BRL	1	11.2132	11.4032	11.4456
КИНА	156	CNY	1	8.7945	8.7966	8.8132
ХОНГ КОНГ	344	HKD	1	7.1417	7.1504	7.1782
ИНДОНЕЗИЈА	360	IDR	1	0.0039	0.0039	0.0039
ИЗРАЕЛ	376	ILS	1	17.3121	17.3691	17.4245
ИНДИЈА	356	INR	1	0.7329	0.7352	0.7347
ЈУЖНА КОРЕЈА	410	KRW	1	0.0460	0.0459	0.0461
МЕКСИКО	484	MXN	1	2.7444	2.7584	2.7793
МАЛЕЗИЈА	458	MYR	1	13.2920	13.2730	13.2960
НОВ ЗЕЛАНД	554	NZD	1	38.5666	38.9009	38.9932
ФИЛИПИНИ	608	PHP	1	1.0671	1.0684	1.0717
СИНГАПУР	702	SGD	1	41.2400	41.2494	41.3533
ТАЈЛАНД	764	THB	1	1.6657	1.6729	1.6690
ЈУЖНА АФРИКА	710	ZAR	1	3.7495	3.7751	3.7966

Земја	Шифра	Валута	Важи за	Среден курс на девизи		
				25.03.2022	26.03.2022 27.03.2022 28.03.2022	29.03.2022
ЕМУ	978	EUR	1	61.6950	61.6950	61.6952
САД	840	USD	1	56.1988	56.0762	56.2604
Г. БРИТАНИЈА	826	GBP	1	74.0725	73.9926	73.7628
ШВАЈЦАРИЈА	756	CHF	1	60.3374	60.4438	60.1494
ШВЕДСКА	752	SEK	1	5.9577	5.9606	5.9194
НОРВЕШКА	578	NOK	1	6.4995	6.4802	6.4858
ЈАПОНИЈА	392	JPY	1	0.4614	0.4602	0.4539
ДАНСКА	208	DKK	1	8.2927	8.2919	8.2931
КАНАДА	124	CAD	1	44.6871	44.7682	45.0264
АВСТРАЛИЈА	036	AUD	1	42.0609	42.1875	42.2859
БУГАРИЈА	975	BGN	1	31.5446	31.5446	31.5447
ЧЕШКА	203	CZK	1	2.4958	2.5033	2.5028
УНГАРИЈА	348	HUF	1	0.1648	0.1650	0.1649
ПОЛСКА	985	PLN	1	13.0101	13.0414	13.0766
РОМАНИЈА	946	RON	1	12.4664	12.4669	12.4680
ХРВАТСКА	191	HRK	1	8.1451	8.1441	8.1462
ТУРЦИЈА	949	TRY	1	3.7869	3.7779	3.7908
РУСИЈА	643	RUB	1			
БРАЗИЛ	986	BRL	1	11.6281	11.7215	11.8342
КИНА	156	CNY	1	8.8220	8.8127	8.8310
ХОНГ КОНГ	344	HKD	1	7.1824	7.1641	7.1855
ИНДОНЕЗИЈА	360	IDR	1	0.0039	0.0039	0.0039
ИЗРАЕЛ	376	ILS	1	17.3980	17.4521	17.4710
ИНДИЈА	356	INR	1	0.7355	0.7360	0.7390
ЈУЖНА КОРЕЈА	410	KRW	1	0.0460	0.0459	0.0460
МЕКСИКО	484	MXN	1	2.7819	2.8055	2.8064
МАЛЕЗИЈА	458	MYR	1	13.2975	13.3182	13.3430
НОВ ЗЕЛАНД	554	NZD	1	39.0178	39.0796	38.9539
ФИЛИПИНИ	608	PHP	1	1.0743	1.0763	1.0809
СИНГАПУР	702	SGD	1	41.3727	41.3533	41.3479
ТАЈЛАНД	764	THB	1	1.6748	1.6717	1.6662
ЈУЖНА АФРИКА	710	ZAR	1	3.8206	3.8467	3.8578

Земја	Шифра	Валута	Важи за	Среден курс на девизи	
				30.03.2022	31.03.2022
ЕМУ	978	EUR	1	61.6950	61.6950
САД	840	USD	1	55.6563	55.4512
Г. БРИТАНИЈА	826	GBP	1	73.0637	72.9600
ШВАЈЦАРИЈА	756	CHF	1	59.5397	59.8458
ШВЕДСКА	752	SEK	1	5.9730	5.9610
НОРВЕШКА	578	NOK	1	6.4269	6.4000
ЈАПОНИЈА	392	JPY	1	0.4514	0.4554
ДАНСКА	208	DKK	1	8.2937	8.2933
КАНАДА	124	CAD	1	44.4809	44.4136
АВСТРАЛИЈА	036	AUD	1	41.6999	41.6605
БУГАРИЈА	975	BGN	1	31.5446	31.5446
ЧЕШКА	203	CZK	1	2.5219	2.5233
УНГАРИЈА	348	HUF	1	0.1668	0.1676
ПОЛСКА	985	PLN	1	13.2410	13.2169
РОМАНИЈА	946	RON	1	12.4692	12.4694
ХРВАТСКА	191	HRK	1	8.1376	8.1478
ТУРЦИЈА	949	TRY	1	3.7786	3.7781
РУСИЈА	643	RUB	1		
БРАЗИЛ	986	BRL	1	11.7662	11.6829
КИНА	156	CNY	1	8.7449	8.7305
ХОНГ КОНГ	344	HKD	1	7.1104	7.0848
ИНДОНЕЗИЈА	360	IDR	1	0.0039	0.0039
ИЗРАЕЛ	376	ILS	1	17.3764	17.4285
ИНДИЈА	356	INR	1	0.7347	0.7312
ЈУЖНА КОРЕЈА	410	KRW	1	0.0458	0.0458
МЕКСИКО	484	MXN	1	2.7846	2.7846
МАЛЕЗИЈА	458	MYR	1	13.2089	13.1886
НОВ ЗЕЛАНД	554	NZD	1	38.4297	38.6875
ФИЛИПИНИ	608	PHP	1	1.0711	1.0654
СИНГАПУР	702	SGD	1	40.9906	40.9553
ТАЈЛАНД	764	THB	1	1.6545	1.6610
ЈУЖНА АФРИКА	710	ZAR	1	3.8129	3.8251

РОКОВИ ПРИ ЗАДОЛЖИТЕЛНО ПОДНЕСУВАЊЕ НА ОБРАСЦИ ЗА МАРТ 2022 ГОДИНА

Даночниот роковник е Ваш потсетник за навремено поднесување на даночните пријави во законски предвидените рокови. Во календарот даден е преглед на даночните обврски и роковите во кои треба да ја поднесете Вашата даночна пријава по одделни видови даноци.

Доколку рокот до кога треба да се поднесе соодветната даночна пријава **е Сабота, Недела или Државен празник**, тогаш тој **се поместува за првиот следен работен ден**.

Но, сепак би Ви препорачале даночните обврски да ги исполните пред наврлувањето на крајните рокови прикажани во Табелата.

ОБВРСКА	РОК НА ДОСТАВУВАЊЕ
ОБРАЗЕЦ: "**МПИН "–** Месечна пресметка за интегрирана наплата на плата за **ФЕРУАРИ/*2022*** **Доставување**: **Електронски до УЈП**.	**До 10 МАРТ**
Поднесување на пресметки од физички лица кои остваруват доход за кој Данокот на личен доход не се плаќа по Одбивка ***(закупнини, капитални добивки, друг доход)*** за доход остварени ***во ФЕВРУАРИ/*2022**	**До 10 МАРТ**
ПЛАКАЊЕ НА: Аконтација на ДАНОК НА ДОБИВКА и Аконтација на данок на личен доход **ОБВРЗНИЦИ:** Сите правни субјекти освен обврзник со посебен даночен статус (*заштитно друштво за вработување на инвалиди, стопанска единица на КПУ, или корисник на технолошко индустриска зона, како и трговските друштва кои се обврзници на паушал на вкупен приход*). **НАПОМЕНА: Образецот *„МДБ" немате обврска да го доставувате до УЈП.***	**До 15 МАРТ**
ОБРАЗЕЦ: "ДДВ-01" – Пријава за регистрација на ДДВ. **ОБВРЗНИЦИ:** Фирми и Граѓани доколку се обврзани или пак сакаат доброволно да се регистрираат за целите на ДДВ, **ДОСТАВУВАЊЕ:** до УЈП преку системот е-даноци **http://etax.ujp.gov.mk**	**До 15 МАРТ**

ОБРАЗЕЦ: "Б" Биланс на приходи и расходи **ОБВРЗНИЦИ:** Трговец-поединец и самостоен вршител на дејност. **ДОСТАВУВАЊЕ:** до УЈП преку системот е-персонален данок **http://epdd.ujp.gov.mk**	**До 15 МАРТ**
ОБРАЗЕЦ: "ДЛД-ДБ" Годишен даночен биланс за утврдување на данокот на доход од вршење на самостојна дејност **ОБВРЗНИЦИ**:Трговец-поединец и самостоен вршител на дејност **ДОСТАВУВАЊЕ:** до УЈП преку системот е-персонален данок **http://epdd.ujp.gov.mk**	**До 15 МАРТ**
ОБРАЗЕЦ: "ДБ" Даночен биланс за оданочување на добивката **ОБВРЗНИЦИ**: **Правни лица/**резиденти на РСМ.кои остваруваат добивка од вршење на дејност во земјата и странство или постојана деловна единица на нерезидент - кој остварува добивка од вршење на дејност на територија на РСМ, заради утврдување на данокот на добивка. Доколку Годишната сметка до Централниот регистар ја имате доставено во електронска форма, рокот за доставување на "**ДБ**". **ДОСТАВУВАЊЕ:** до УЈП преку системот е-даноци **http://etax.ujp.gov.mk**	**До 15 МАРТ**
ОБРАЗЕЦ: "ДБ-ВП" – Даночен биланс на Вкупен приход. **ОБВРЗНИЦИ: Правни лица** доколку ги исполнуваат условите за влез во „поедноставениот даночен режим за трговски друштва" за оданочување со данок на вкупен приход односно сте оствариле вкупен приход во претходната година **до 5.000.000 милиони** денари на годишно ниво или пак **од 5 000 001 до 10 000 000** денари на годишно ниво и сакате да се определите за пресметување и плаќање на годишен данок на вкупен приход, и доколку Годишната сметка до Централниот регистар ја имате доставено во електронска форма, **ДОСТАВУВАЊЕ:** до УЈП преку системот е-даноци **http://etax.ujp.gov.mk.**	**До 15 МАРТ**

ОБРАЗЕЦ*:* ВХВ-1/Извештај за состојба и промени на вложувања во сопствени хартии од вредност и удели во инвестициски фондови и **ВХВ-2**/Извештај за состојба и промени на вложувања во должнички извештај за состојба и промени на вложувања во должнички хартии од вредност за **ФЕВРУАРИ/2021 година*.*** **ОБВРЗНИЦИ**: **Резиденти** кои можат да вложуваат во хартии од вредност на странски финансиски пазари. **ДОСТАВУВАЊЕ**: **до НБРМ.**	**До 20 МАРТ**
ОБРАЗЕЦ: МИ – Месечен извештај за трансакции за во странство. **ОБВРЗНИЦИ: Резиденти** кои имаат сметки во странство, евидентни сметки или имаат одобрение за девизен максимум, односно во работењето вршат наплата и плаќање во ефективни странски пари. **ДОСТАВУВАЊЕ: до НБРМ**	**До 20 МАРТ**
ОБРАЗЕЦ: "**ДДВ/04 "Даночна пријава на ДДВ** **ОБВРЗНИЦИ**: **МЕСЕЧНИ** даночни обврзници. **ДОСТАВУВАЊЕ:** до УЈП преку системот е-даноци **http://etax.ujp.gov.mk**	**До 25 МАРТ**
ОБРАЗЕЦ: "**ДД-01 "Барање за пренесување на загубата** **ОБВРЗНИЦИ**: Правни лица, кои во изминатата година оствариле финансиска загуба во Билансот на успех, со цел да се оствари право на намалување на даночната основа во идните пресметковни периоди. **ДОСТАВУВАЊЕ:** до УЈП преку системот е-даноци **http://etax.ujp.gov.mk**	**До 31 МАРТ**

ПРАШАЊА И ОДГОВОРИ

дипл.економист Ромео Костадинов

ТРОШОЦИ ЗА СМЕСТУВАЊЕ И ПРЕВОЗ ЗА НЕВРАБОТЕНИ ЗА ЦЕЛИ НА СУБЈЕКТОТ

ПРАШАЊЕ:

Дали трошоците за превоз и сместување на невработени лица, ангажирани за цели на вршење на дејноста на субјектот, подлежат на данок на добивка и данок на личен доход?

ОДГОВОР:

Со одредбите од Законот за данокот на добивка ("Службен весник на РМ" 112/14…275/19 и "Службен весник на РСМ" 290/20…151/21) и одредбите од Правилникот за начинот на пресметување и уплатување на данокот на добивка и начинот на одбегнување на двојното ослободување или двојното оданочување ("Службен весник на РМ" бр.174/14...31/17 и "Службен весник на РСМ" 6/20), се определува даночниот третман на признат расход за пресметувањето и плаќањето на данокот на добивка.

Согласно одредбите од член 9 став 1 точка 3-а од Законот, даночно признат расход за трошоци за хотелско сместување е износот до ***6.000 денари*** дневно по лице, за хотелска категорија, која не е повисока од четири ѕвездички.

Надоместоците на трошоците за превоз на лица, кои што не се вработени кај исплатувачот, а се ангажирани во функција на дејноста на исплатувачот (во земјата и во странство), се признаваат во висина на фактичкиот направен трошок.

Согласно одребата од член 4 став 2 алинеја 3 од Правилникот, даночно непризнати трошоци за хотелско сместување, се сметаат надоместоци на трошоци за хотелско сместување (категорија повисока од четири звездички) во износ над 6.000 денари

дневно по лице и надоместоци на трошоци за превоз на лица кои не се вработени кај исплатувачот, а се ангажирани во функција на дејноста на исплатувачот (во земјата и во странство), кои не се документирани со фактура за сместување на лицата, фактура за извршениот превоз (приложување на авионска карта или други документи во зависност од видот на превозот со кои би се докажале направените трошоци), како и со други документи од кои непосредно може да се утврди поврзаност помеѓу лицата, направените трошоци и временскиот период во кој е извршена работата.

Основен услов за признавање на наведените трошоци за ***хотелско сместување и превоз на лица*** е истите да се документирани (постоење на документарен основ за плаќање).

Доколку превозните и хотелски трошоци не се документирани, или се над *6.000 денари* дневно по лице за хотелското сместување, се даночно непризнат расход.

Согласно одредбите од член 12 од Законот за данокот на личен доход ("Службен весник на РМ" 241/18 и "Службен весник на РСМ" 275/19, 290/20 и 85/21), се определени надоместоците на кои не се плаќа данок на личен доход, согласно одредбите од член 12 од законот за данокот на личен доход.

Согласно одредбата од член 12 став 1 точка 42-а, данок на доход не се плаќа на надоместоци на трошоци за хотелско сместување и надоместоци на трошоци за превоз на лица, кои не се вработени кај исплатувачот.

Условите кои треба да бидат исполнети, за да се признава ослободувањето од данокот на личен доход за трошоци за хотелско сместување се категоризација на хотелот до четири ѕвездички и во износ најмногу до 6.000 денари дневно, а се признаваат фактичките надоместоци на трошоците за превоз на лица, кои не се вработени кај исплатувачот.

Трошоците за хотелско сместување и надоместоци на трошоци за превоз на лица, кои не се вработени кај исплатувачот, а се ангажирани во функција на дејноста на исплатувачот, се признаваат во земјата и во странство.

Наведените трошоци се признаваат врз основа на документирани докази за направените трошоци, извештај за ангажманот и документи за основаноста на ангажманот (покана, агенда, програма, договор, работен налог и слично) и со потврден временски редослед меѓу сместувањето, превозот и извршената работа.

Согласно наведените одредби од законот за данок на добивка и на личен доход, надоместоците на трошоци за хотелско сместување во категорија не поголема од четири звездички и во износ најмногу до 6.000 денари дневно и трошоците за превоз на лица, кои не се вработени кај исплатувачот, не подлежат на данок на личен доход и данок на добивка, доколку ги исполнуваат наведените услови и за истите постои документарен основ.

МЕСЕЧЕН ПАУШАЛ - НАДОМЕСТОК НА ЧЛЕНОВИТЕ НА ОРГАНИТЕ НА УПРАВУВАЊЕ И НАДОМЕСТОЦИ ЗА ПАТНИ И ДНЕВНИ ТРОШОЦИ

ПРАШАЊЕ:

Дали надоместоците на патни и дневни трошоци и трошоците за месечен паушал за органите на органите на управување, подлежат на данок на добивка и данок на личен доход?

ОДГОВОР:

Согласно одредбите од член 9 став 1 точка 4 од Законот за данокот на добивка ("Службен весник на РМ" 112/14…275/19 и "Службен весник на РСМ" 290/20…151/21), се определува третманот на даночно признат расход за трошоците по основ на месечните надоместоци на членовите на органите на управување и надоместоците за патни и дневни трошоци.

Согласно одредбата од член 4 став 2 алинеја 4 од Правилникот за начинот на пресметување и уплатување на данокот на добивка и начинот на одбегнување на двојното ослободување или двојното оданочување ("Службен весник на РМ" 174/14... 31/17 и "Службен весник на РСМ" 6/20), како органи на управување, во однос на точка 4 од членот 9 на Законот, се сметаат сите управни органи и органи на надзор согласно со Законот за трговските друштва.

Даночно признат расход за трошоците по основ на месечните надоместоци на членовите на органите на управување претставува износот до 50% од просечната месечна бруто плата исплатена во претходната година во Република Македонија, односно износот од 243.396,00 МКД (20.283,00 х 12).

Согласно одредбите од член 9 став 1 точка 4 од Законот за данокот на добивка, како надоместоци на членови на органите на управување се сметаат месечниот надоместок, односно паушал, надоместоците за патни и дневни трошоци.

Без оглед дали поединечно, посебно или збирно се определуваат и признаваат месечниот паушал и надоместоците за патни и дневни трошоци, максималниот даночно признат расход ги опфаќа паушалот и патните и дневни трошоци како даночно признат расход до 243.396,00 денари за 2021 година.

ДАНОЧЕН ТРЕТМАН НА ТРОШОЦИ ЗА КОРИСТЕЊЕ СОПСТВЕН АВТОМОБИЛ НА ВРАБОТЕНОТО ЛИЦЕ И НА ОБВРЗНИКОТ НА ДОХОД ОД САМОСТОЈНА ДЕЈНОСТ

ПРАШАЊЕ:

Дали надоместоците на трошоци за користење сопствен автомобил на вработеното лице и на обврзникот кој остварува доход од самостојна дејност, подлежат на данок на личен доход?

ОДГОВОР:

Согласно одредбите од член 27 став 1 точка 12 од Законот за данокот на личен доход ("Службен весник на РМ" 241/18 и "Службен весник на РСМ" 275/19, 290/20 и 85/21), е определен износот на даночно признат расход за трошоци исплатени за користење сопствен автомобил на вработеното лице и на обврзникот кој остварува доход од самостојна дејност.

Даночно непризнат расход согласно одредбите од член 27 став 1 точка 12 од Законот, претставува износот исплатен за користење сопствен автомобил на вработеното лице и на обврзникот кој остварува доход од самостојна дејност кои се во функција на дејноста, над износот пропишан во член 12 на законот за данок на личен доход.

Согласно одредбите од член 12 став 1 точка 17 од Законот за данок на личен доход, надоместок на трошоците за користење сопствен автомобил за потребите на работодавачот во висина од 30% од цената на литар гориво што го користи автомобилот за секој изминат километар, а најмногу до 3.500 денари месечно, претставува даночно признат расход за пресметување и плаќање на данокот на личен доход.

Износот кој е определен во висина од 30% од цената на литар гориво, а најмногу до 3.500 денари месечно, претставува даночно признат расход за вршителот на дејноста и за вработените кај истиот, земени поединечно по лице за тековната година.

Согласно одредбите од член 27 став 1 точка 12 од Законот, за да износот има третман на даночно признат расход истиот задолжително треба да биде **исплатен** како надоместок за користење сопствен автомобил на вработеното лице и на обврзникот кој остварува доход од самостојна дејност.

Врз основа на наведените одредби од Законот за данокот на личен доход, износот кој е над 3.500,00 денари месечно по возило, без оглед на тоа што е исплатен има третман на даночно непризнат расход.

Вообичаено износот се третира за даночно признат расход по основ на исплатеност, доколку е исплатен до денот на поднесувањето на даночниот биланс за данок на личен доход.

дипл.економист Јулија Минковска

ПРАВО НА ПЛАТЕНО ОТСУСТВО ЗА ВРЕМЕ НА АДАПТАЦИЈА НА ПОСВОЕНО ДЕТЕ

ПРАШАЊЕ:

Како ќе се регулира отсуството од работа во траење од 3 месеци, на мајка која посвојува дете од 2 годишна возраст?

ОДГОВОР:

Согласно член 165 од ЗРО ("Службен весник на РСМ" 62/05...151/21), работничка за време на бременост, раѓање и родителство, има право на платено отсуство од работа во траење **од девет месеца непрекинато**, а доколку роди повеќе деца одеднаш (близнаци, тројка и повеќе) **15 месеци.**

Работничка **која посвојува дете** има право на отсуство **до наполнување на деветмесечна возраст на детето**, а доколку посвоила повеќе деца (две или повеќе) **15 месеци.**

Работничка која посвојува дете **има право на платено отсуство за времетраењето на периодот на адаптацијата на детето, согласно прописите за семејство.**

Платено отсуство поради адаптација на детето, треба да биде во траење од 3 месеци, согласно Законот за семејство.

Согласно член 104-и од Законот за семејство ("Службен весник на РСМ" 80/92...53/21), за времетраењето на сместувањето на детето во семејството на посвоителите, **во траење од 3 месеци**, доколку е на возраст **до седум месеца**, посвоителот **има право на породилно отсуство на товар на Фондот за здравствено осигурување на Македонија**.

Доколку во семејството на посвоителите е сместено **дете постаро од седум месеца, посвоителот има право на платено отсуство на товар на работодавачот за времетраењето на адаптацијата на детето кое е сместено кај посвоителите.**

По исклучок, доколку се посвојува дете постаро од три години, сместувањето на детето во семејството на посвоителите, **заради адаптација**, може да биде и подолго од три месеци, но не подолго од шест месеца.

БОЛЕДУВАЊЕ ЗА НЕГА НА ДЕТЕ ДО ТРИГОДИШНА ВОЗРАСТ

ПРАШАЊЕ:

На чиј терет паѓа боледувањето за дете до 3 годишна возраст, доклоку е на болничко лекување, а колку за нега на дете до тригодшна возраст?

ОДГОВОР:

Согласно Член 13 од Законот за здравствено осигурување ("Службен весник на РСМ" 25/00...77/21), право на надоместок на плата за време на привремена спреченост за работа поради болест и повреда, можат да остварат осигурените лица, во случај на:

1) Болест и повреда надвор од работа;
2) Повреда на работа и професионална болест;
3) Лекување и медицинско испитување;
4) Негување на болно дете до тригодишна возраст;
5) Негување на болен член на потесно семејство над тригодишна возраст, но најмногу до 30 дена;
6) Неопходно придружување на болно лице, упатено на преглед или лекување надвор од местото на живеење;

7) Неопходно придружување на болно дете до тригодишна возраст, додека е на болничко лекување, но најмногу до 30 дена. После 30 ден на товар на Фондот.
8) Доброволно давање на крв, ткиво или орган и
9) Изолираност заради спречување на зараза.

Надоместокот на плата во овие случаи, **припаѓа од првиот ден на спреченоста за работа** и трае цело време додека трае спреченоста за работа, **а се исплатува за деновите за кои се остварува плата, според прописите за работни односи.**

Надоместокот на плата **за првите 30 дена** спреченост за работа, го утврдува и исплатува **работодавецот,** од своите средства**, а над 30 дена Фондот за здравствено осигурување.**

По исклучок, надоместокот на плата за време на боледување се исплатува од средствата на Фондот **од првиот ден на привремената спреченост за работа,** во случај на:

- ✓ **Нега на болно дете до тригодишна возраст,**
- ✓ Доброволно давање крв, ткиво или орган, а за
- ✓ Отсуство од работа поради бременост, раѓање и мајчинство од средствата на Буџетот на РС Македонија.

Согласно наведените законски обврски, **надоместокот на плата поради нега на болно дете до 3 годишна возраст**, паѓа од првиот ден на товар на Фондот за здравствено осигурување додека, **Надоместокот за неопходно придружување на болно дете до тригодишна возраст додека е на болничко лекување, до 30-от ден** паѓа **на товар на работодавачот** а после 30-от ден, **надоместокот на плата паѓа на товар на Фондот за Здравствено осигурување.**